

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, O. P. S., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**VYBRANÉ ASPEKTY PROCESNÍ SOUČINNOSTI
POLICEJNÍHO A SPRÁVNÍHO ORGÁNU SE
ZAMĚŘENÍM NA TERITORIÁLNÍ ÚZEMÍ PRAHA 10
STRAŠNICE**

Autor práce: Karel Procházka, DiS.

Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě

Forma studia: Kombinovaná

Vedoucí práce: Mgr. Bc. Josef Kříha

Katedra: Právních oborů a bezpečnostních studií

2016

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v této práci.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce Mgr. Bc. Josefu Kříhovi za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

PROCHÁZKA, K. *Vybrané aspekty procesní součinnosti policejního a správního orgánu se zaměřením na teritoriální územní Praha 10 – Strašnice: Bakalářská práce.* České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, o. p. s., 2016. 55 s. Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Bc. Josef Kříha

Klíčová slova: přestupkový zákon, přestupek, zákon o Policii České republiky, veřejný pořádek, součinnost

Bakalářská práce pojednává o procesní součinnosti v rámci vybraných aspektů správního (přestupkového) práva. Pojednává o součinnosti policejního orgánu a správního orgánu obce. V rámci úvodní části bakalářské práce budou osvětlena základní východiska a pojmosloví zkoumané oblasti. Formou analytického a syntetizujícího vhledu jsou specifikována zájmově vybraná hmotněprávní a procesně právní ustanovení správního (přestupkového) práva, základní typy procesní součinnosti Policie ČR a správního orgánu. Dále jsou zde vyjmenovány základní typy přestupků a skutkových podstat uvedených ve zvláštní části zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, kterých se součinnost týká. Teoretická část je obohacena o užitou a vyhodnocenou kazuistiku. V té jsou specifikovány jednotlivé případy od prvotního oznámení na Policii České republiky, základní šetření policejního orgánu až po rozhodnutí správního orgánu podle jednotlivých ustanovení zákona o přestupcích a správního řádu. Sběrem informací a analýzou zjištěných poznatků se zpracovatel bakalářské práce pokusí zjistit a vyhodnotit efektivitu oznamování návrhových deliktů na Policii České republiky. Zpracovatel bakalářské práce vycházel z analýzy a syntézy dostupné literatury a právních pramenů a dále využil empirické a praxeologické zkušenosti, které získal a načerpal v rámci působení u Policie České republiky.

ABSTRACT

PROCHÁZKA, K. *Selected Aspects of Process Interaction ad Police and Administrative Authorities Focusing the Territorial Area of Prague 10 – Strasnice: Bachelor thesis.* České Budějovice: The College of European and Regional Studies, 2016. 55 p. Supervisor : Mgr. Bc. Josef Kříha

Key words: Offences Act, a misdemeanor, the Law on the Police of the Czech Republic, public policy, cooperation

The bachelor thesis deals with the cooperation of law enforcement and municipal authorities, and particularly the offense proceedings. Within the first part of the thesis will be lit basic assumptions and terminology surveyed area. Form analytical and synthesizing insight specified interest selected substantive and procedural provisions of the Administrative (Offences) rights, basic types of procedural cooperation between the police and administrative authority. Further there are basic types of offenses which procedural cooperation concerned. The work is a case study activities, which are listed in individual cases from the initial notification by the Police of the Czech Republic, basic investigation of the police authority to the outcome of the investigation of the administrative authority. Gathering information and analyzing the findings, the author attempts to determine the effectiveness of the notification forms of offenses at the Police of the Czech Republic. The author based his study on the information gained during and gained during their service and operation with the Police of the Czech Republic as well as from the scientific literature.

Obsah

ÚVOD	8
1 CÍLE A METODIKA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE	10
2 VÝKLAD ZÁKLADNÍHO POJMOSLOVÍ A VÝCHODISEK	11
3 STRUKTURA KOOPERUJÍCÍCH ORGÁNŮ V RÁMCI ÚKONŮ	14
3.1 Struktura Místního oddělení policie Strašnice	14
3.2 Struktura správního orgánu pro Prahu 10.....	17
4 FORMY SOUČINNOSTI	19
4.1 Součinnost podle zákona č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky	19
4.2 Součinnost podle zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích	23
4.3 Procesní součinnost v optice interního aktu řízení č. 221/2011	24
5 PŘESTUPEK	29
5.1 Skutková podstata přestupku.....	30
6 NÁVRHOVÝ PŘESTUPEK	32
7 PŘESTUPKY PROTI OBČANSKÉMU SOUŽITÍ	34
7.1 Přestupek podle § 49 odst. 1 písm. a).....	34
7.2 Přestupek podle § 49 odst. 1 písm. b).....	35
7.3 Přestupek podle § 49 odst. 1 písm. c).....	35
7.4 Přestupek podle § 49 odst. 1 písm. d).....	36
7.5 Přestupek podle § 49 odst. 1 písm. e).....	36
8 PRAKTICKÉ PŘÍKLADY	38
8.1 Příklad č. 1.....	38
8.2 Příklad č. 2.....	40
8.3 Příklad č. 3.....	43
9 APLIKACE VÝZKUMNÉHO ŠETŘENÍ NA ÚŘADU MĚSTSKÉ ČÁSTI PRO PRAHU 10	47
10 STATISTICKÉ ÚDAJE Z ÚŘADU MĚSTSKÉ ČÁSTI PRO PRAHU 10	49
ZÁVĚR	50

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	53
SEZNAM ZKRATEK.....	55

ÚVOD

Stát je velmi složitě strukturovaná organizace, které vznikla postupným vývojem společnosti. Ať chceme nebo ne, uvnitř státu dochází k častým vnitřním rozporům a konfliktním situacím. Někteří jednotlivci si například mohou prosazovat právo silnějšího, další se chtějí obohatit jiným způsobem, než připouští zákon anebo jiní zavíní protiprávní jednání svou nedbalostí apod. Stát musí těmto jednáním předcházet a konflikty musí nějaký způsobem regulovat. V rámci „dobrého fungování“ státu a demokratické společnosti a viz rozhodnutí RE „good governance“¹ je kvalita právního řádu. Určitou část odpovědnosti za zajištění bezpečnosti nese na svých bedrech Policie České republiky (dále jen „policie“), která v rámci své svěřené pravomoci a kompetence zajišťuje dodržování právních norem a zajišťuje ochranu práv a svobod občanů, jejich majetku a zdraví.

V rámci účinné právní úpravy České republiky je problematika hmotněprávní i procesně-právní úpravy trestního práva vymezena v následujících právních předpisech a to např. v zákonu č. 40/2009 Sb., trestní zákoník (dále jen „trestní zákoník“) a v zákonu č. 141/1961 Sb., trestní řád. Problematika správního trestání je vymezena např. zákonem č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „přestupkový zákon“) a dále zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů a dalšími zákony, přičemž platí zásada „lex specialis derogat legi generali“ (dává se přednost zákonné úpravě před obecnou, pokud není v zákoně stanoveno jinak). Dalším právním předpisem je zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky (dále jen „zákon o Policii ČR“), který stanovuje základní úkoly Policie ČR, organizaci a řízení Policie ČR, základní práva a povinnosti policisty. Bakalářská práce je zaměřena na operační prostor viz aplikace jednotlivých ustanovení „zákonu o Policii ČR“, kde jsou uvedeny jednotlivé formy součinnosti se správním orgánem obce. V práci bude specifikována reflexe vybraných hmotněprávních ustanovení podle „přestupkového zákona“. Jde především o přestupky proti občanskému soužití a o zvláštní skupinu přestupků, kterými jsou návrhové přestupky.

Přestupky proti občanskému soužití patří mezi nejčastější skupinu páchaných přestupků. Ze statistik Ministerstva vnitra ČR vyplývá, že přestupky proti občanskému

¹ Veřejná správa Online [online] 2016 [cit. 29. 3. 2016]. Dostupné z <<http://www.dvs.cz/clanek.aspx>>.

soužití a proti majetku jsou jednou z nejpočetnějších skupin přestupků bez ohledu na to, zda jsou páčány mezi osobami blízkými nebo nikoliv.² Řada občanů se v minulosti takového přestupku dopustila, ovšem ne každý byl oznámen a projednán. U těchto přestupků se jedná o mírné vybočení z normy, kde je velmi nízká společenská nebezpečnost, do kterého se můžeme dostat, aniž bychom to měli v úmyslu. Každé protiprávní jednání, které naplňuje znaky skutkové podstaty přestupku, které je uvedeno ve zvláštní části „přestupkového zákona“, musí být však naplněno jak materiálními tak formálními znaky, kam patří zavinění, společenská nebezpečnost či pohnutka a přestupkový zákon jasně stanoví postup Policie ČR při jeho oznámení, šetření, zajišťování důkazů, výslechu osob a následném oznámení správnímu orgánu.

Bakalářská práce pojednává o procesní součinnosti v rámci vybraných aspektů správního (přestupkového) práva se zaměřením na teritorium Prahy 10 – Strašnice. Konkrétně se jedná o součinnost Místního oddělení policie Strašnice se sídlem na Praze 10, ul. V Zátočce č. p. 42/1 a správního orgánu, kterým je odbor občansko-správní, Úřadu městské části pro Prahu 10 se sídlem na Praze 10, ul. Vršovická č. p. 68.

² O Policii [online] 2015 [cit. 27-3-2016]. Dostupné z <<http://www.policie.cz/clanek/prestupky-projednavane-policii-cr.aspx>>.

1 CÍLE A METODIKA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

V bakalářské práci bude využita metoda výkladu základních pojmosloví a východisek, analýza sběru informací a kombinace teorie s praktickými poznatky a užití kazuistiky. Cílem bakalářské práce je zjistit a analyzovat efektivitu součinnosti policejního orgánu s orgány obcí zejména v problematice správního (přestupkového) řízení. Bakalářská práce má ambice rámcově osvětlit zkoumanou odbornou problematiku příslušníkům základních útvaru Policie České republiky. Praktická část rozšiřuje teoretické znalosti o postupy policistů při provádění procesních úkonů součinnosti.

V úvodních kapitolách budou vymezena a popsána jednotlivá pojmosloví a východiska a dále budou charakterizovány základní přestupky, které policejní orgány oznamují správnímu orgánu. Dále budou v bakalářské práci popsány jednotlivé druhy součinnosti základního útvaru Policie České republiky a správního orgánu obce. Bude zde popsáno složení Místního oddělení policie Praha 10 Strašnice a Úřadu městské části pro Prahu 10, potažmo odboru občansko-správního.

V následujících kapitolách bude využita metoda analýzy aplikačních případů z praxe, od přijetí oznámení, šetření, zajištění důkazů, výslech osob až po oznámení a samotné rozhodnutí ve věci správním orgánem. Zde budou zastoupeny užití kazuistiky, ve kterých budou přehledně popsány a podrobně rozebrány jednotlivé případy.

Další součástí praktické části bude výzkumné šetření, rozhovor a dotazování Úřadu městské části pro Prahu 10, odboru občansko-správního, se kterým zpracovatel úzce spolupracuje, za účelem zjištění výsledků projednání oznámených přestupků a zefektivnění součinnosti mezi policejním orgánem a správním orgánem.

2 VÝKLAD ZÁKLADNÍHO POJMOSLOVÍ A VÝCHODISEK

Veřejný pořádek

Ačkoliv se pojem veřejný pořádek vyskytuje a často užívá v „zákoně o Policii ČR“ a v zákoně České národní rady č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obecní policii“) i v jiných právních normách a předpisech, není v žádném právním předpise přesně vymezen. Toto nepřesné vymezení však dává obcím a policii větší možnosti k jeho řádnému zabezpečení.

Veřejný pořádek lze obecně chápat jako souhrn určitých pravidel chování na určitém místě a čase nebo jak uvádí autoři Jan Černý a Jiří Janata, že jde o morální stav v určitém území (obec, okres, kraj, stát), kdy obyvatelstvo zachová právně stanovená, ale též právně normalizovaná pravidla soužití, především pravidla chování na veřejnosti. Jde o stav, kdy obyvatelstvo zachovává zákony a ostatní právní předpisy, plní své povinnosti vůči státu a společnosti a má v úctě práva spoluobčanů.³

Jiní autoři jako Pavel Macek a Antonín Filák uvádějí ve své publikaci, že veřejný pořádek je souhrn společenských vztahů, které vznikají, rozvíjejí se a zanikají na místech veřejných a veřejnosti přístupných, které jsou upraveny právními i neprávními normami a systémy, jejich zachování je významné pro zajištění klidného a bezporuchového chodu společnosti.⁴

Policie České republiky

Policie České republiky je součástí zřízení České republiky a jako takový orgán je zřízen poměrem právního řádu České republiky jako jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor s působností na celém území České republiky.⁵ Vznikl dne 15. července 1991 na základě vzniku zákona České národní rady č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, který byl novelizován zákonem České národní rady č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky s účinností od 1. ledna 2009, kterým se řídí do současnosti. Policie je podřízena Ministerstvu vnitra ČR. Tvoří jí Policejní prezidium ČR, útvary

³ ČERNÝ, J., JANATA, J. *Veřejný pořádek aneb co trápí starosty*, Praha, 1999, s. 18.

⁴ MACEK, P., FILÁK, A. *Základy teorie policejné bezpečnostní činnosti*, Praha, 2004, s. 160.

⁵ ŠKODA, J., VAVERA, F., ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*, Plzeň, 2009, s. 19.

s celostátní působností, Krajská ředitelství policie ČR a útvary zřízené v rámci Krajských ředitelství. Zákon zřizuje 14 Krajských ředitelství policie ČR. Jejich územní obvody se shodují s územními obvody 14 krajů České republiky.⁶ Jednotlivé úkoly Policie ČR vykonávají příslušníci policie a zaměstnanci zařazení v policii.⁷

Samospráva

Samospráva se dá definovat jako veřejná správa, která spočívá v tom, že organizované společenství osob spravuje záležitosti své a veřejného zájmu samostatně a následně od těchto činní rozhodnutí a to tím způsobem, že tato rozhodnutí činní všichni členové tohoto společenství, nebo tato činní prostřednictvím volených orgánů.⁸ V České republice mají orgány samosprávy právo vydávat své vlastní právní normy (např. obecně závazné vyhlášky). Tyto právní normy však musí být v souladu se zákony a právními předpisy vydávanými ústředními právními úřady, přičemž zastupitelstva vyšší samosprávních územních celků mají rovněž právo zákonodárné iniciativy. V samosprávě je i moc výkonná, která zde tvoří činnosti samosprávních institucí a její výkonné orgány. Proti nezákonnému postupu, či zásahu státu, mohou orgány samosprávy podat stížnost k Ústavnímu soudu.

Územní samospráva

Územní samospráva je prostorově vymezené území, jehož právem je rozhodovat o svých záležitostech. Základními územní celky jsou v České republice obce a jako vyšší územní samosprávné celky jsou kraje.⁹ Jejich právo na samosprávu je stanoveno v Ústavě.

Obec

Obec je veřejnoprávní korporací, tedy právnickou osobou, která je základní jednotkou veřejné správy, přičemž vznik každé obce je upraven zákonem.¹⁰ Má právo vlastnit majetek. Obec vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost s těchto vztahu vyplývající. Obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby

⁶ O Policii [online] 2015 [cit. 25-12-2015]. Dostupné z <<http://www.policie.cz/clanek/o-nas-policie-ceske-republiky-policie-ceske-republiky.aspx>>.

⁷ ČESKO. Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky (tiskový zákon). In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2008, částka 91, s. 273-274.

⁸ KÁŇA, P. *Základy veřejné správy*, Ostrava: Montanex, 2004, s. 42.

⁹ HROZINKOVÁ, E., NOVOTNÝ, V. *Základy organizace veřejné správy v ČR*, Plzeň, 2008, s. 13.

¹⁰ HROZINKOVÁ, E., NOVOTNÝ, V. *Základy organizace veřejné správy v ČR*, Plzeň, 2008, s. 99.

svých občanů při plnění svých úkolů též chrání též veřejný zájem.¹¹ Obce jako také jsou tvořeny z celku území, který je vymezen hranicí teritoria obce. Právní zakotvení obcí je v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů (dále je jen „zákon o obcích“). Obec, je základní typ územní samosprávy. Město je vyšším typem obce. Pokud se má stát obec městem, musí splnit podmínku a to 3000 obyvatel. Dále se klade význam na vybavení obce, osídlení, kulturní a hospodářský význam.

¹¹ KOUDELKA, Z., ONDRUŠ, R., PRUCHA, P. *Zákon obcí (obecní zřízení): komentář*, Praha: Linde, 2009, s. 6.

3 STRUKTURA KOOPERUJÍCÍCH ORGÁNŮ V RÁMCI ÚKONŮ

3.1 Struktura Místního oddělení policie Strašnice

Policie České republiky - Místní oddělení policie Strašnice se sídlem Praha 10 Strašnice, ul. V Zátocce 1, spadá pod Obvodní ředitelství policie Praha IV. Toto Obvodní ředitelství policie je zřízeno Krajským ředitelstvím policie hlavního města Prahy se sídlem Praha 4, ul. Kongresová 2. Krajské ředitelství má zřízeno další tři Obvodní ředitelství policie a to Praha I, Praha II, Praha III. V rámci Krajského ředitelství hlavního města Prahy jsou další útvary s celoměstskou působností, jako je například oddělení metro, pohotovostní motorizovaná jednotka, integrované operační středisko, zásahová jednotka, speciální jednotka, poříční oddělení, odbor služby dopravní policie, služba kriminální policie a vyšetřování anebo stálá pořádková jednotka.

Policie České republiky - Obvodní ředitelství policie Praha IV vzniklo v roce 2004, sloučením tehdejších policejních obvodů Praha 4 a Praha 10. Je zde vybudováno 14 Místních oddělení policie a služba dopravní policie a dopravní inspektorát. Dnes mají základní útvary Obvodního ředitelství územně vymezenou působnost na území městských částí Praha 4, Praha 10, Praha 11, Praha 12, Praha 15, Praha 22. Policisté zde zařazení plní své povinnosti na území o rozloze 163,4 km², kde trvale žije 444 000 obyvatel. Dalších zhruba 70 000 lidí dojíždí do tohoto obvodu za prací, kulturou, sportem nebo třeba za nákupy. V roce 2015 zaznamenali policisté zhruba 30 000 trestných činů. Každý rok je zaznamenán mírný pokles nápadu trestné činnosti, ale i přesto patří Obvodní ředitelství policie Praha IV, vzhledem k své rozloze a hustotě osídlení, mezi vůbec nejvytíženější útvary policie v celé České republice. Na jednoho policistu sloužícího v tomto obvodě připadlo 24,35 trestných činů. Zatížeností policistů se útvary Obvodního ředitelství policie Praha IV řadí mezi první příčky v zemi. Nejvíce páchanou trestnou činností jsou krádeže. Nejenom policisté základních útvarů, ale i policisté služby kriminální policie a vyšetřování přitom při odhalování trestné činnosti úzce spolupracují se zástupci jednotlivých obcí, veřejností, ale i třeba s Městskou policií. Jejich společným cílem je snížení kriminality a ochrana veřejného pořádku na

vymezeném teritoriu.¹² Současnou ředitelkou Obvodního ředitelství policie Praha IV je plk. Mgr. Renáta Havlíková.

Policie České republiky - Místní oddělení policie Strašnice

Obr. 1: budova Místního oddělení policie Strašnice, Praha 10¹³

Má územně vymezenou působnost na území městské části Prahy 10 a částečně Prahy 3 Strašnice, Malešice a Skalka. Katastrální výměra je 6.18 km². Počet obyvatel je ke dni 31. 12. 2014 je 34 960 obyvatel. Hustota zalidnění je 5 657 obyvatel na km². Městská část se neustále rozrůstá, přibývají novostavby a celá nová sídliště, například Nové Malešice, kde vzniká několik stovek nových bytových jednotek pro tisíce nových lidí.

První zmínka o Strašnicích jsou v letech 1185, kdy Strašnice patřily vyšehradské kapitule. Ve 14 století zde byly tři dvory (Názův, Štukův, Elingův) a v 15 století dvě tvrze. Mezi majiteli se vystřídala královská komora, Staré i Nové město i soukromí majitelé. Při Rakousko – pruské bitvě u Štěrbohol (6. května 1757) byly Strašnice zpustošené.¹⁴

Policie České republiky – Místní oddělení Strašnice sídlí v budově bývalé školy z roku 1877, před tím to byla fara. Jedná se o oddělení druhého typu. Vedoucím oddělení je npor. Jaroslav Dušek, DiS., který ve funkci velitele působí od roku 2000. Od

¹²O Policii [online] 2015 [cit. 25-12-2015]. Dostupný z <<http://www.policie.cz/clanek/obvodni-reditelstvi-policie-charakteristika-a-kontakty.aspx>>.

¹³Vlastní zdroj.

¹⁴O Strašnicích [online] 2015 [cit. 25-12-2015]. Dostupný z<<https://cs.wikipedia.org/wiki/Strašnice>>.

roku 1970 zde sloužil jako řadový hlídkový policista a následně jako vrchní inspektor. Zástupce vedoucího oddělení, který řídí trestní řízení je npor. Bc. Vladimír Svoboda a druhý zástupce vedoucího, který řídí provoz a chod oddělení por. Jiří Kalousek, DiS.

Na místním oddělení je 10 vrchních inspektorů, tzv. zpracovatelů. Jejich pracovní činností je trestní řízení. Po přidělení spisového materiálu provádějí prvotní úkony přípravného řízení. To znamená, že vedou trestní řízení od prvopočátku, kdy provádějí výslechu osob, šetření na místě činu, zajišťování důkazů. Po shromáždění veškerých potřebných důkazů spisový materiál předkládají státnímu zástupci anebo předávají službě kriminální policie a vyšetřování k zahájení trestního stíhání viz aplikace podle ustanovení § 160 trestního řádu.

Dále jsou na místním oddělení 3 územní policejní inspektoři. Tito mají rozdělené jednotlivé úseky a v těchto operují. Jejich stěžejním úkolem je styk s veřejností a prevence. Májí rozdělenou pracovní dobu na několik částí, kdy zhruba polovinu pracovní doby provádějí obchůzkovou činnost a tím zajišťují obsazení Policie ČR v terénu a v druhé polovině zpracovávají přidělené spisy. Provádějí zejména přestupková řízení a velmi úzce spolupracují se správním orgánem Prahy 10 při oznamování přestupků, či jiné součinnosti v rámci přestupkového řízení.

Nedílnou součástí místního oddělení je dozorcí služba, která zajišťuje nepřetržitý chod oddělení a příjem oznámení. Tito policisté jsou těmi prvními, kteří přijdou do styku s oznamovatelem a kvalifikují jednotlivé skutky. V případě přestupkového řízení provádějí výslechy osoby¹⁵ a kvalifikují jednotlivé přestupky. Jejich role v tomto stádiu je velmi významná a má velký vliv na stav dalšího přestupkového řízení.

Poslední součástí místního oddělení je hlídková služba, která zajišťuje nepřetržitý pohyb policistů v terénu. Jsou často prvními, kteří jsou přímo u přestupkového jednání na místě činu a často figurují i jako svědci při následném správním řízení.

¹⁵ ČESKO. Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky (tiskový zákon). In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2008, částka 91, s. 273-274.

3.2 Struktura správního orgánu pro Prahu 10

Správním orgánem pro Prahu 10 je mimo jiné odbor občansko-správní, přestupkové oddělení, které má sídlo v budově Úřadu městské části pro Prahu 10, Vršovicích, ulice Vršovická 68.

Obr. 2: budova Úřadu městské části pro Prahu 10¹⁶

Odbor občansko-správní vykonává státní správu v přenesené působnosti v oblasti občansko-správních agend. Zajišťuje výkon státní správy na úseku matrik (sňatková, rodná a úmrtní matrice), agendu státního občanství a změny jména a příjmení. Provádí ověřování – vidimaci a legalizaci. Plní organizačně technické úkoly spojené s přípravou a provedením voleb a referend. Projednává přestupky spadající do působnosti oboru. Zajišťuje výkon státní správy na úseku evidence obyvatel. Přijímá žádost o vydání občanského průkazu nebo cestovního dokladu, předává tyto doklady a poskytuje občanům informace k vykonávaným agendám. Do občansko-správního odboru patří oddělení matrik státních občanství a vnitřní správy, dále oddělení osobních dokladů a evidence obyvatel a přestupkové oddělení.

¹⁶ Vlastní zdroj.

Přestupkové oddělení pro Prahu 10

Hlavními úkoly přestupkového oddělení je řešení přestupků spáchaných v teritoriu městské části Praha 10 a realizuje dohled výkonu trestu obecně prospěšných prací. Co se týká přestupků, tak projednává přestupky spadající do působnosti oboru, zejména přestupku v oblasti pořádku ve státní správě, územní samosprávě a obrany ČR, ochrany státních hranic, veřejného pořádku, občanského soužití a majetku. Dále přestupky na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomániemi, používání výbušnin, projednává přestupky poštovních služeb a telekomunikací a všeobecné vnitřní správy. Poskytuje právní pomoc a rady občanům v oblasti, která spadá do náplně přestupkového oddělení, vede evidenci přestupků za úřad a zpracovává statistické výkazy. Mezi další činnosti patří vypisování rejstříku přestupků, ukládání a vybírání blokových pokut a správních poplatků a vypracovává zprávy o pověsti pro orgány činné v trestním řízení.¹⁷

Vedoucím přestupkového oddělení Úřadu městské části pro Prahu 10 je pověřená úřední osoba Mgr. Martin Colon, který je funkčně zařazen podle katalogu prací jako referent státní správy a samosprávy na úseku referátu rejstříku trestů. Pověřenou úřední osobou na úseku řešení přestupků je pan Bc. Martin Dušák. Dále jsou na agendě zařazeni pověřené úřední osoby, které jsou funkčně zařazeny podle katalogu prací jako referenti státní správy a samosprávy na úseku právnickém, kterými jsou pan Josef Dologh, pan Marek Kopecký, pan Pavel Švejda a paní Andrea Dytrychová.

Přestupkové oddělení Úřadu městské části pro Prahu 10 je hlavním orgánem státní správy a samosprávy, se kterým spolupracuje v rámci plnění svých úkolů v oblasti přestupkového řízení Policie České republiky – Místní oddělení policie Strašnice.

¹⁷ Přestupkové oddělení [online] 2015 [cit. 25-12-2015]. Dostupný z <<http://www.praha10.cz/urad-mc/odbory/odbor-obcanskospravni/oddeleni-prestupkove.aspx> >.

4 FORMY SOUČINNOSTI

Pro správné a efektivní fungování součinnosti mezi policií a obcemi je důvěra v toto partnerství, kdy právě z tohoto důvodu jsou prioritní a nezastupitelnými partnery pro tuto spolupráci obce či města, jejich vedení a samospráva. Tato součinnost je mezi výše uvedenými institucemi základním pilířem k zavedení, prosazování a dodržování veřejného pořádku a bezpečnosti na úrovni obcí a měst tzv. na místní úrovni. Co se týče Policie ČR tak tato spolupracuje s obcemi a městy na všech úrovních svých služeb, avšak nejvíce se na tom podílí služba pořádkové policie, které je, dá se říct, základním kamenem této součinnosti, neboť mezi její hlavní úkoly je zabezpečení veřejného pořádku. Součinnost obcí a měst a Policie ČR je významná především pro zajištění věcí týkajících se místních záležitostí ve veřejném pořádku, kdy bez této součinnosti a komunikace se samosprávou obcí a měst by byly výsledky různých snah neodpovídající nasazení.

Součinnost mezi Policií ČR a obcemi je vymezena v „zákoně o Policii ČR“ a co se týče přestupkového řízení, je součinnost vymezena v zákoně o přestupcích.

4.1 Součinnost podle zákona č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky

Součinnost Policie ČR s orgány veřejné správy je zakotvena v § 14 „zákona o Policii ČR“, kde je uvedeno, že Policie ČR při plnění svých úkolů spolupracuje s ozbrojenými silami, bezpečnostními sbory a *dalšími orgány veřejné správy*, jakož i s právníckými a fyzickými osobami.¹⁸

Podle § 15 „zákona o Policii ČR“ výše uvedeného zákona Policie ČR v rámci součinnosti zejména upozorňuje orgány o osoby uvedené v § 14 „zákona o Policii ČR“ na skutečnosti, které se dotýkají jejich činnosti a mohou vést k ohrožení nebo porušení vnitřního pořádku a bezpečnosti, pokud tento zákon nebo jiný právní předpis nestanoví

¹⁸ ČESKO. Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky (tiskový zákon). In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2008, částka 91, s. 273-274.

jinak.¹⁹ V praxi to znamená to a je to velmi častým jevem, že když se Policie ČR setká nebo se dozví v rámci plnění svých úkolů a povinností s protiprávním jednáním nebo jednáním, které by mohlo narušit vnitřní pořádek, tak věc zadokumentuje, provede prvotní šetření ke zjištění základních informací u skutku či jednání a následně o tom informuje příslušný orgán. Po oznámení příslušnému orgánu Policie ČR ve věci již nekoná žádné šetření, pouze na vyžádání orgánu, který se problematikou zabývá. Uvedený spisový materiál se následně ukládá na místě příslušném oddělení Policie ČR tzv. Ad acta, k případnému dalšímu využití jak policií nebo jiným orgánem. Spisový materiál je uložen v archivu Policie ČR a podléhá skartační době, což je pět let.

Součinnost podle § 16 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky

Výše uvedené ustanovení se pojednává o součinnosti Policie ČR s obcemi, kdy v prvním odstavci je uvedeno, že útvar Policie ČR určený policejním prezidentem může uzavřít písemnou *koordináční dohodu* s obcí nebo městskou částí hlavního města Prahy za účelem stanovení společného postupu při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku. V druhém odstavci je stanoveno, že místně příslušné Krajské ředitelství Policie ČR může uzavřít písemnou *koordináční dohodu* s hlavním městem Prahou za účelem stanovení společného postupu při zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku.²⁰

Místní záležitosti veřejného pořádku spadají na straně obcí do samostatné působnosti a na straně Policie ČR spadají pod výkon státní správy jakožto součást ochrany veřejného pořádku, která patří mezi úkoly Policie ČR.²¹ Působnost Policie ČR v oblasti předcházení narušování veřejného pořádku na místní úrovni je subsidiární, primární působnost má obec či obecní policie pokud je obcí zřízena a v případech, kdy obec potažmo obecní policie není schopna svými silami a prostředky zajistit veřejný pořádek, nastupuje působnost Policie ČR.²² Součinnost s obcemi není pouze v represivní činnosti, ale zejména úseku preventivní činnosti, díky ní by se mělo negativním vlivům přecházet, což znamená součinnost s dalšími institucemi a orgány či právníckými a fyzickými osobami.

¹⁹ ČESKO. Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky (tiskový zákon). In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2008, částka 91, s. 273-274.

²⁰ ČESKO. Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky (tiskový zákon). In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2008, částka 91, s. 273-274.

²¹ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky s komentářem*, Praha: C. H. Beck, 2009, s. 107.

²² VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky s komentářem*, Praha: C. H. Beck, 2009, s. 108.

Koordinační dohody

Legislativní základ problematiky je v zákoně o policii, který je účinný od 1. ledna 2009 a obsahuje celou řadu opatření usilujících o celkovou modernizaci policejní práce. Přitom klade důraz na řešení místních problémů a na schopnost policistů navazovat při plnění konkrétních úkolů vazby s představiteli samosprávy, s dalšími subjekty či institucemi respektive s nejširší veřejností. Jedním z témat související reformy Policie České republiky byl i tzv. „**institut koordinačních dohod**“ (§ 16 „zákon o Policii ČR).

Co se od koordinačních dohod očekává

Koordinační dohody dokáží rozdělit a sladit aktivity Policie ČR a obce v určité zájmové oblasti. Od dohod tohoto typu se z pravidla předpokládá že,

- zakotví společný postup Policie ČR a obce při zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku
- stanoví podíl jednotlivých subjektů při zabezpečování takového úsilí
- otevrou možnost sdílení nákladů u takových aktivit.

Nic nebrání tomu, aby do dohod byla zahrnuta i ustanovení o koordinaci v jiných oblastech, jež spadají do působnosti obou stran (například ujednání ve vztahu k prevenci kriminality obecně, součinnost v oblasti krizového řízení či součinnost při práci s menšinami).

Struktura koordinačních dohod

Obsah koordinačních dohod nestanoví zákona taxativně. Naopak ponechává na zvážení místně příslušných policejních funkcionářů a vedení obce, aby v dohodě zohlednili veškerá místní bezpečnostní rizika. V ideálním případě by měla dohoda obsahovat tyto aspekty:

- stanovení toho, kdo je zodpovědný za komunikaci na straně Policie ČR, a kdo na straně obce

- jakou formou bude komunikace a v kterých případech probíhat
- jak často se budou zástupci obou stran scházet
- jakou formou se budou pravidelně informovat a jaké informace si budou pravidelně navzájem poskytovat, respektive jak spolu budou komunikovat v operativně řešených věcech
- formy a nástroje nepřetržité koordinace obce a útvaru Policie ČR při zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku v obci
- úkoly obce a úkoly útvaru Policie ČR v oblasti přecházení protiprávním jednání porušujícím veřejný pořádek v obci
- úkoly obce a útvaru Policie ČR při porušení veřejného pořádku v obci
- jaké formy součinnosti zvolí
- doba na kterou je dohoda uzavírána
- formy a nástroje hodnocení plnění úkolů předešlých bodů odstraňování případných zjištěných nedostatků.

Součástí dohod může být i například vymezení pravidel společných hlídek obecní policie a Policie České republiky, včetně stanovení postupů v případě konfliktů jejich úkolů, či způsob koordinace a velení těmto společným hlídkám. Zákon dále výslovně uvádí stanovení úkolů obce a policejního sboru v oblasti prevence páčání všech druhů deliktů, které narušují veřejný pořádek v obci. V rámci místních záležitostí veřejného pořádku lze nalézt řadu oblastí, kde přispívá k efektivitě jejich zvládnání, aby si policejní součást a Policie ČR úkoly rozdělila, aby se nedublovaly jejich činnosti a neplýtvalo silami a prostředky.

Důležité jsou úkoly a ustanovení, které se týkají bezpečnosti a plynulosti silničního provozu. V této oblasti je například vhodné, aby obce zřídily obecní policii a příslušné útvary stanovily místa, dny a časy, kde budou strážníci obecní policie měřit rychlost projíždějících vozidel, tak aby nedocházelo k duplicitnímu měření obou útvarů.

4.2 Součinnost podle zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích

Základní procesní úkony součinnosti mezi policií a orgány obcí jsou zakotveny v § 58 „přestupkového zákona“, kde je přesně vymezeno, jaké procesní úkony v rámci přestupkového řízení Policie ČR vykonává a jaké druhy přestupků oznamuje správnímu orgánu.

Je zde hovořeno o součinnosti v § 58 „přestupkového zákona“, kdy podle odstavce prvního státní orgány, orgány Policie ČR a obce oznamují příslušným správním orgánům přestupky, o nichž se dozví, nejsou-li sami příslušní k jejich projednávání. V oznámení uvedou zejména, který přestupek je ve skutku spatřován, důkazní prostředky, které jsou jim známy a které prokazují, že jde o přestupek a že byl spáchán v určitou dobu.²³

Policie ČR oznamuje příslušným správním orgánům přestupky zejména proti veřejnému pořádku podle §§ 47, 47a, 48 „přestupkového zákona“ proti občanskému soužití podle § 49 „přestupkového zákona“ a proti majetku podle § 50 „přestupkového zákona“, proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, proti pořádku ve státní správě, spáchané na úseku státní správy v působnosti Policie ČR, přestupky na úseku zdravotnictví, přestupky na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi a přestupky na úseku zemědělství a myslivosti.

V těchto případech policejní orgán učiní nezbytná šetření ke zjištění osoby podezřelé ze spáchání přestupku a k zajištění důkazních prostředků nezbytných pro pozdější dokazování před správním orgánem. O zjištěných skutečnostech sepíše policejní orgán úřední záznam, který přiloží k oznámení. Oznámení učiní orgán Policie ČR nejpozději do třiceti dnů ode dne, kdy se o přestupku dozví.²⁴

Orgán Policie ČR věc odevzdá příslušnému orgánu, jde-li o jednání mající znaky přestupku, které se projednává podle zvláštních předpisů (§ 78 trestního řádu), nebo

²³ KUČEROVÁ, H., HROZINKOVÁ, E. *Zákon o přestupcích s komentářem a judikaturou*, Praha: Leges, 2011, s. 206.

²⁴ ČESKO. Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky (tiskový zákon). In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2008, částka 91, s. 273-274.

jde-li o jiný správní delikt než přestupek anebo nasvědčuje-li skutečnost, že jde o trestný čin.²⁵

Orgán Policie ČR věc odloží, není-li dáno podezření z přestupku nebo nelze-li přestupek projednat, anebo nezjistí-li do jednoho měsíce ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, skutečnosti odůvodňující podezření, že ho spáchala určitá osoba a pomínou-li důvody odložení, věc oznámí, není-li na místě věc vyřídit jinak.²⁶

Dozví-li se orgán Policie ČR o přestupku od občana, vyzoomí ho na jeho žádost do třiceti dnů o provedených opatřeních.²⁷

4.3 Procesní součinnost v optice interního aktu řízení č. 221/2011

Pro sjednocený postup policejních orgánů při postupování v řízení o přestupcích byl vydán den 14. prosince 2011 závazný pokyn policejního prezidenta č. 221/2011s účinností ode dne 1. ledna 2012.

Tento závazný pokyn upravuje některé postupy příslušníků Policie ČR a zaměstnanců Policie ČR při:

- a) odhalování přestupků,
- b) šetření ke zjištění osoby podezřelé ze spáchání přestupku,
- c) zajišťování důkazních prostředků,
- d) oznamování a odevzdávání přestupků,
- e) projednávání přestupků v blokovém řízení,
- f) rozhodování v přezkumném řízení,
- g) rozhodování o obnově řízení a

²⁵ ČESKO. Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky (tiskový zákon). In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2008, částka 91, s. 273-274.

²⁶ ČESKO. Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky (tiskový zákon). In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2008, částka 91, s. 273-274.

²⁷ ČESKO. Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky (tiskový zákon). In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2008, částka 91, s. 273-274.

h) evidování dokumentů o přestupu.²⁸

Pro účely této bakalářské práce není třeba hovořit o celém závazném pokynu policejního prezidenta, nýbrž autor použije a vytyčí pouze hlavní články, které se nejvíce týkají procesní součinnosti policejního orgánu při oznamování přestupků správnímu orgánu.

Čl. 4 Místní příslušnost

Určení místní příslušnosti k plnění úkolů v řízení o přestupcích, není až tak důležitý faktor součinnosti, ale je třeba se o ní zmínit, jelikož se týká jak policejní orgánu, tak správního orgánu v následujícím řízení. Určení místní příslušnosti je zejména na policejním orgánu. Ve věci je místně příslušný útvar Policie ČR, v jeho územní působnosti by přestupek spáchán. Byl-li přestupek spáchán v územní působnosti dvou nebo více útvarů, je místně příslušný ten útvar, který se jako první dozvěděl, že byl spáchán přestupek. Nelze-li místo přestupku zjistit nebo byl-li přestupek spáchán v cizině, je místně příslušný útvar, v jehož územní působnosti osoba podezřelá ze spáchání přestupku bydlí, pracuje, nebo se zdržuje. Nelze tyto místa zjistit anebo jsou mimo území České republiky, je místně příslušný útvar, v jehož územní příslušnosti přestupek vyšel najevo. Za místo, kde vyšel přestupek najevo, se považuje místo na území České republiky, kde se pracovník policie jako první dozvěděl o spáchání přestupku. V rámci úplnosti, rychlosti, hospodárnosti, předcházení podjatosti nebo z jiných závažných důvodů může být místní příslušnost určena společným nadřízeným pracovníkem kterémukoliv útvaru.

Čl. 8 Úkony prováděné pracovníky Policie České republiky

Přestupky pracovníci oznamují neprodleně, bez zbytečných průtahů. Při šetření přestupku, který pracovník oznamuje²⁹ k projednání příslušnému správnímu orgánu, učiní *pouze nezbytné* úkony, které mají neodkladný nebo neopakovatelný charakter a jejichž pozdější provedení správním orgánem by bylo již nemožné. Tím se myslí například ohledání místa činu, pořízení fotografií místa činu, pachatele anebo

²⁸ POLICIE ČR. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 221 ze dne 14. prosince 2011, kterým se upravují některé postupy o přestupcích. In *Sbírka interních aktů řízení policejního prezidia České republiky, Česká republika*. 2011. částka 241, s. 1-13.

²⁹ ČESKO. Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky (tiskový zákon). In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2008, částka 91, s. 273-274.

poškozeného a jeho zranění, která by do doby, než se přestupek projedná, mohla již zmizet. Toto je velmi důležitý úkon a dá se říct stavební kámen pro další šetření.

Požádá-li osoba o účast právního zástupce při úkonech s ní prováděných, pracovník její žádosti vyhoví³⁰ a současně stanoví přiměřenou lhůtu k zajištění právního zástupce tak, aby nedocházelo k průtahům v šetření. Přibrání znalce k vypracování znaleckého posudku v rámci šetření ke zjištění osoby podezřelé ze spáchání přestupku a k zajištění důkazních prostředků není možné.

U ostatní přestupků³¹ zákon orgánu Policie ČR neukládá povinnost zjistit osobu přestupce, stanoví pouze, že orgán věc oznámí. V oznámení uvede, který přestupek spatřuje, důkazní prostředky, které jsou mu známy a které prokazují, že jde o přestupek a že byl spáchán určitou osobou. Pokud osobu přestupce nezjistí, věc neodkládá, ale oznamuje příslušnému správnímu orgánu k dalšímu opatření.

Čl. 10 Ohledání místa přestupku

Úřední záznam o ohledání místa přestupku sepíše policista pouze v případě, kdy byly zjištěny skutečnosti, předměty nebo stopy důležité pro řízení o přestupcích. Jestliže k takovému zjištění policista nedojde, zaznamená u přestupků, u kterých Policie ČR provádí šetření tento závěr do spisu. V případě, že se ohledání místa činu provádí, tak se o tom sepíše Úřední záznam o ohledání místa činu, kde se místo popíše a také se provede fotodokumentace. V případě zajištění kriminalistických stop, tyto se také zadokumentují a pořídí s jejich fotografie a přiloží se ke spisovému materiálu, kdy je následně rozhodnuto, jestli se budou vyhodnocovat a zkoumat či nikoli. Pokud se zajistí věcné stopy pachatele, tak tyto se předávají se spisovým materiálem správnímu orgánu, který rozhodne o jejich dalším způsobu naložení. Pořízené fotografie se archivují na příslušné policejní služebně a v případě ujištěného pachatel, se tyto fotografie v tištěné podobě postupují správnímu orgánu. Pokud je to nezbytné a místo činu nepřehledné, připojí policista k úřednímu záznamu o ohledání místa činu i náčrtek. Při ohledání věci se provádí stejný postup.

³⁰ ČESKO. Usnesení č. 2/1993 Listina základních práv a svobod (tiskový zákon). In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1993, částka 1, s. 1-2.

³¹ ČESKO. Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky (tiskový zákon). In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2008, částka 91, s. 273-274.

Čl. 11 Stanovení výše škody

Je-li při šetření přestupku potřebné určit výši způsobené škody, vychází se při jejím stanovení zejména z vyjádření poškozeného, popřípadě z vlastního uvážení. V případě vlastního uvážení může příslušník Policie ČR využít několik postupů. Při stanovení výše škody se vychází z ceny, za kterou byla věc, která byla protiprávním jednáním poškozena, v době a místě obvyklá. Nelze vycházet z ceny, za kterou poškozený věc koupil v jiné době nebo na jiném místě. Obvyklou cenou bude zpravidla cena, za kterou věc obchodníci v danou dobu a daném místě prodávají. Z takto zjištěného rozpětí se použije pro pachatele cena nejpříznivější, tedy spodní hranice. Nelze-li cena zjistit, vychází se z vynaložených prostředků a nákladů na obstarání stejné nebo obdobné věci nebo na uvedení v předešlý stav. V ojedinělých případech může policista v rámci přestupkového řízení vyžádat odborné vyjádření znalce. Je-li poškozeným právnická osoba, pracovník Policie ČR ji zpravidla požádá o vyčíslení škody.

Čl. 12 Oznámení přestupku (odevzdání věci)

Pracovník Policie ČR oznamuje přestupky (odevzdává věci) nebo podezření ze spáchání přestupku (jednání mající znaky přestupků), pokud je nevyřešil domluvou, neprojednal v blokovém řízení nebo neodložil.³² Policista zaznamená do formuláře oznámení přestupku (odevzdání věci) předepsané údaje. K oznámení přestupku (odevzdání věci) policista přiloží důkazní prostředky nezbytné pro dokazování před správním orgánem, včetně svědků a případně další dokumentace. Po podepsání jej předloží ke kontrole svému nadřízenému pracovníkovi, který svým podpisem stvrdí, že spisový materiál obsahuje všechny náležitosti. Poté oznámení přestupku (odevzdání věci) odešle příslušnému správnímu orgánu k projednání.

Jde-li o přestupek, který lze projednat na návrh, pracovník Policie ČR postupuje podle právního předpisu, poškozenou osobu poučí, aby svůj návrh podala přímo u příslušného správního orgánu. O provedených úkonech sepíše policista úřední záznam a pošle jej spolu s oznámením přestupku správnímu orgánu.

³² ČESKO. Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky (tiskový zákon). In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2008, částka 91, s. 273-274.

Čl. 13 Odložení věci

Jsou-li dány zákonné důvody, pracovník Policie ČR, který prováděl šetření k přestupku³³, věc odloží.³⁴ Věc nelze projednat, jestliže osoba podezřelá z přestupku používá výsad imunit podle zákona nebo mezinárodního práva, a to i tehdy, pokud přestala být takovou osobou, v době spáchání přestupku nedovršila patnáctý rok svého věku, v době spáchání trpěla duševní poruchou, pro niž nemohla rozpoznat, že svým jednáním porušuje nebo ohrožuje zájem chráněný zákonem, nebo ovládat své jednání (toto platí jen v případě, že k uvedenému závěru postačí odborné lékařské vyjádření), jinak policista navrhne správnímu orgánu vypracování znaleckého posudku. Dále nelze projednat, jestliže osoba zemřela anebo nebyla zjištěna. Dále pokud bylo v přestupku již pravomocně rozhodnuto správním orgánem nebo orgánem činným v trestním řízení. Byl-li přestupek vyřešen v blokovém řízení anebo se na přestupek vztahuje amnestie a od doby spáchání přestupku uplynul jeden rok.

Čl. 20 Evidence dokumentů

Dokumenty související s přestupkem jsou evidovány v systému Policie ČR zvaný ETŘ (elektronické trestní řízení).

Čl. 21 Poskytování informací o přestupcích

Informace o přestupcích rozhodné pro posuzování spolehlivosti podle právních předpisů³⁵) jsou ze systému ETŘ poskytovány příslušným odborům služby pro zbraně a střelivo a bezpečnostní materiál Krajských ředitelství Policie ČR.

³³ ČESKO. Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky (tiskový zákon). In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2008, částka 91, s. 273-274.

³⁴ ČESKO. Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky (tiskový zákon). In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2008, částka 91, s. 273-274.

³⁵ ČESKO. Zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu (tiskový zákon). In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2002, částka 6, s. 11.

5 PŘESTUPEK

Pro účely bakalářské práce je nezbytné definovat si pojem „přestupku“. Přestupek má na rozdíl od ostatních správních deliktů svojí legální definici.

Pojem přestupek je definován v obecné části „přestupkového zákona“ a to v § 2 odst. 1. Je zde definován jako „zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno v tomto nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin“.³⁶ Jinak řečeno, jednání, které má všechny znaky přestupky není přestupkem, pokud se dá současně posoudit jako jiný správní delikt nebo jako trestný čin. Přestupkem není ani jednání, které se stalo za okolností vylučující protiprávnost (např. jednání v nutné obraně nebo v krajní nouzi).

Definice přestupku je konstruována kombinací materiálních a formálních znaků a pozitivního a negativního vymezení přestupku.

Materiálním znakem se rozumí, že jde o nežádoucí jednání mající určitou společenskou nebezpečnost nebo škodlivost. Tato škodlivost je platným právem chápána jako jeden z rozlišujících znaků mezi přestupkem a trestným činem.³⁷

Formálním znakem přestupku jsou jednak obecné znaky, jako je věk, přičetnost a zavinění, a jednak znaky skutkové podstaty přestupku neboli tzv. typové znaky (objekt, objektivní stránka, subjekt, subjektivní stránka). Formální znaky jsou stanovené v obecné části přestupkového zákona a dále ve zvláštní části přestupkového zákona a také ve zvláštních zákonech. Za přestupek pak lze označit jednání, které naplňuje obecné zákonné znaky a zároveň se znaky skutkové podstaty a samozřejmě současně se znaky materiálními.

Pozitivní a negativní vymezení přestupku upravuje vzájemný poměr mezi přestupky a jinými správními delikty, případně trestnými činy. Tento poměr je nastaven tak, že vykazuje-li jednání fyzické osoby přestupku, nemůže být až na výjimky trestným činem nebo jiným správním deliktem. Za přestupek může být označeno pouze

³⁶ ČESKO. Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (tiskový zákon). In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1990, částka 35, s. 810.

³⁷ ČESKO. Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník (tiskový zákon). In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2009, částka 91, s. 298-306.

protiprávní jednání, což je pojem vyjadřující rozpornost tohoto jednání se zákonem o přestupcích nebo zvláštním zákonem, který obsahuje skutkovou podstatu přestupku.

„Přestupkový zákon“ rozeznává tři okolnosti vylučující protiprávnost a to nutnou obranu v § 2 odst. 2, písm. a) „přestupkového zákona“³⁸, dále krajní nouzi v § 2 odst. 2 písm. b) „přestupkového zákona“³⁹ a jednání na příkaz v § 6 „přestupkového zákona“⁴⁰.

Okolnosti vylučující protiprávnost je třeba odlišovat od okolností způsobujících zánik odpovědnosti za přestupek, která nastává uplynutím času k projednání přestupku a amnestií jak je uvedeno v § 2 odst. 1 „přestupkového zákona“⁴¹. Zatím co okolnosti vylučující protiprávnost nejsou přestupkem již v době konání posuzovaného činu, důvody zániku odpovědnosti nastávají až po spáchání činu.

5.1 Skutková podstata přestupku

Skutková podstata přestupku je souhrnem typových znaků přestupku, jimiž se jednotlivé přestupky odlišují, a lze u ní pozorovat podobnost s trestním zákoníkem. Každá skutková podstata obligatorně obsahuje 4 základní znaky, i když výslovné vyjádření některého znaku právní norma postrádá. Pokud tak u konkrétního posuzovaného činu některý z typických znaků chybí nebo nebyl naplněn, jednáním nedošlo k naplnění skutkové podstaty přestupku.

Základní čtyři skupiny znaků jsou:

1. Objekt přestupku – objektem přestupku jsou zájmy nebo společenské vztahy, na jejichž ochraně má stát zájem. Objekt rozlišujeme podle stupně obecnosti na obecný, druhový a individuální. Obecný je řádný výkon veřejné správy, druhový je určitá a přesně vymezená výšeč přestupků (např. přestupky na úseku pořádku § 50 „přestupkového zákona“) a objektem individuálním je konkrétní společenský zájem, který je chráněn příslušným ustanovením.

³⁸ ČESKO. Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (tiskový zákon). In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1990, částka 35, s. 810.

³⁹ ČESKO. Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (tiskový zákon). In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1990, částka 35, s. 810.

⁴⁰ ČESKO. Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (tiskový zákon). In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1990, částka 35, s. 811.

⁴¹ ČESKO. Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (tiskový zákon). In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1990, částka 35, s. 812.

2. Objektivní stránka přestupku – objektivní stránka je charakterizována existencí protiprávního jednání jako projevu vůle (ve formě konání nebo nečinnosti) ve vnějším světě, následkem, tedy porušením nebo ohrožením zájmů a příčinnou souvislostí mezi jednáním a následkem. Fakultativním znakem skutkové podstaty přestupku bývají také místo a čas jednání.

3. Subjekt přestupku – subjektem přestupku je pachatel, tedy fyzická osoba, která svým jednáním naplnila všechny znaky skutkové podstaty přestupku. Pachatelem přestupku může být pouze nepodnikající fyzická osoba, která v době činu dovršila 15tý rok svého života podle § 5 odst. 1 „přestupkového zákona“ a osoba, který byla v době spáchání přestupku příčetná podle § 5 odst. 2 „přestupkového zákona“. Odpovědnost za přestupek je vyloučena u osob, které naplnily znaky skutkové podstaty přestupku ve stavu nepřičetnosti, pokud se do stavu nepřičetnosti neuvedly, byť i z nedbalosti, samy požitím alkoholu nebo jiné návykové látky. Příčetným není, kdo pro duševní poruchu v době spáchání přestupku nemohl rozpoznat, že jde o porušení nebo ohrožení zájmu chráněného zákonem, nebo nemohl ovládat své jednání. Deliktní způsobnost pachatele přestupku je tvořena těmito dvěma skutečnostmi.⁴²

4. Subjektivní stránka – Obligatorním znakem subjektivní stránky přestupku je zavinění. Bez zavinění nemůže vzniknout odpovědnost za přestupek. Podle § 3 „přestupkového zákona“ stačí nedbalost ke spáchání přestupku nevědomá, nestanoví-li zákon, že je potřeba úmysl (např. u § 50 „přestupkového zákona“). Tam kde může být zavinění jak nedbalostní tak úmyslné, má tato skutečnost význam pro ukládání sankce, bude posuzován pro přestupek přísněji ten, kdo spáchal přestupek v konkrétním případě úmyslně. Tradičně se rozlišuje úmysl přímý a nepřímý a nedbalost vědomá a nevědomá.⁴³

⁴² SLÁDEČEK, V. *Obecné správní právo. 2. vydání*, Praha: ASPI, 2009, s. 185.

⁴³ HENDRICH, D. *Správní právo: obecná část. 7. vydání*, Praha C. H. Beck, 2009, s. 442.

6 NÁVRHOVÝ PŘESTUPEK

Návrhové přestupky jsou ty, které se „oběti“ týkají natolik osobně, že je jí zákonem dána možnost rozhodnout, zda přestupek bude vůbec projednán. U přestupků totiž obecně platí, že jakmile obdrží správní orgán oznámení, jedná už z moci úřední, automaticky zahajuje řízení a pokračuje v něm až do rozhodnutí, i kdyby se strany mezi tím spřátelily, dohodly, vypořádaly nebo si osoba postižená přestupkem nepřála věc projednávat. To u návrhových přestupků neplatí. Ten, komu bylo ublíženo, má lhůtu 3 měsíce od dne, kdy se přestupku dozvěděl (nebo o jeho postoupení orgány činnými v trestním řízení), aby u příslušného správního orgánu podal tzv. návrh na projednání přestupu. Oním orgánem je úřad obce (města, městské části a podobně), v jejímž katastru ke spáchání přestupku došlo. Řízení je zahájeno podáním návrhu a kdykoli v jeho průběhu si může navrhovatel všechno rozmyslet a vzít návrh zpět.

Podstatné jsou tyto podmínky:

1. Návrhové jsou všechny přestupky ublížení na cti, tedy urážka nebo zesměšnění.
2. Návrhové jsou i některé další přestupky, ty ale jen tehdy, pokud jsou spáchány mezi osobami blízkými. Osobou blízkou jsou rodiče, děti, sourozenci, manželé, osvojenci a osvojitelé. Mohou to být i další příbuzní, ale jen tehdy, když oběť subjektivně pachatele za osobu blízkou považuje a tak záleží na jejím vyjádření. Nejčastěji jde o prarodiče, vnoučata, druha, družku, nesezdané rodiče dítěte, strýce, tety, neteře, synovce nebo švagry. Návrhovými přestupky mezi osobami blízkými jsou přestupky proti majetku, ublížení na zdraví z nedbalosti, vyhrožování újmou nebo drobné úmyslné ublížení na zdraví, nepravdivé obvinění z přestupku, schválnosti nebo jiné hrubé jednání.
3. Návrh za nezletilého podává zákonný zástupce, za osobu s omezenou způsobilostí k právním úkonům nebo způsobilosti zbavenou její opatrovník.
4. V návrhu musí být uvedeno, kdo a proti komu návrh podává, kde, kdy a jak měl být skutek spáchán. Lze jej doplnit i o další skutečnosti nebo svědky.
5. Navrhovatel bude povinen uhradit náklady řízení stanovené paušálně ve výši 1.000,-Kč pokud:

- a) se ukáže v řízení, že se skutek nestal nebo není přestupkem
- b) skutek nespáchal ten, koho navrhovatel označil jako pachatele
- c) spáchání přestupku nebude obviněnému prokázáno
- d) navrhovatel vezme svůj návrh zpět
- e) navrhovatel se nedostaví k projednání bez omluvy nebo důležitého důvodu

Je-li shledán vinným, zaplatí tutéž částku obviněný.

Zvláštností řízení o návrhovém přestupku je, že jako jediné může skončit i smírem, většinou pokud se pachatel omluví a navrhovatel považuje omluvu za dostatečnou. Stane se i tehdy, že se strany smíří už před projednáním a smír před komisí jen potvrdí. Smír je jediný způsob ukončení řízení, za který žádná ze stran neplatí výše uvedené paušální poplatky.

Výstupem z praktického pohledu je třeba říct, že k podání návrhu chce přistupovat s chladnou hlavou a především po zvážení, nakolik je navrhovatel schopen obvinění prokázat, jestli má svědky, záznamy telefonátu, uložené sms zprávy nebo podobně, ať nakonec krom újmy, která mu byla spáchána přestupkem, nehradí ještě zbytečně paušální poplatek.

7 PŘESTUPKY PROTI OBČANSKÉMU SOUŽITÍ

Objektem skutkové podstaty přestupků podle § 49 „přestupkového zákona“ je občanské soužití a jeho narušení představuje obecně obligatorní znak všech uvedených skutkových podstat. Narušení občanského soužití je trestáno, pokud dojde k jeho negativnímu zasažení jednáním určité intenzity, jež svojí povahou typově odpovídá jednáním uvedeným ve výčtu hrubých jednání.

Občanské soužití je neurčitý právní pojem, jehož vymezení je základem pro další postup přestupkového orgánu. „Obecně se občanské soužití vymezuje, jako souhrn pravidel chování, kdy zachování těchto pravidel nad rámec právních norem je považováno podle obecného názoru a přesvědčení jako nutná podmínka klidného a zároveň spořádaného soužití obyvatel, a to nejen v daném čase a místě, ale i situaci.“⁴⁴

Ve smyslu soudní judikatury lze občanské soužití vymezit jako souhrn pravidel chování, jejichž zachování je podle obecného názoru a přesvědčení nutnou podmínkou klidného a spořádaného soužití občanů v daném místě a čase.⁴⁵

7.1 Přestupek podle § 49 odst. 1 písm. a)

Přestupku podle § 49 odst. 1 písm. a) „přestupkového zákona“ se dopustí ten, kdo jinému ublíží na cti tím, že ho urazí nebo ho vydá v posměch. Objektem je občanské soužití a druhovým objektem je zájem na ochraně cti každého. Jednáním je urážka jiného nebo jeho vydání v posměch a to nespecifikovaným způsobem. Proto může být provedeno např. ústně, písemně, gestikulací, technickými prostředky, veřejně, v soukromí před poškozeným i bez jeho přítomnosti. Následkem tohoto jednání je újma na cti poškozeného. Výrok samotný musí být způsobilý jiného urazit, poškozený se musí cítit být výrokem uražen. Subjekt je obecný, vyjádřený slůvkem „kdo“. Pachatelem může být jakákoliv fyzická osoba staší 15ti let, která byla v době spáchání skutku příčetná. Vyloučena je však nedbalost nevědomá. Tato skutková podstata

⁴⁴ ČERVENÝ, Z., ŠLAUF, V., TRAUBER, M. *Přestupkové právo: komentář k zákonu o přestupcích včetně textu souvisejících předpisů*. 16. aktualizované vydání podle právního stavu k 1. 6. 2009. Praha: Linde Praha, 2009, s. 125.

⁴⁵ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 7. 2010, sp. zn. 7 As 12/2010.

přestupku představuje další způsob ochrany občanského soužití, konkrétně cti člověka. V praxi se jedná o nejrůznější nadávky mezi občany.

7.2 Přestupek podle § 49 odst. 1 písm. b)

Přestupku podle § 49 odst. 1 písm. b) „přestupkového zákona“ se dopustí ten, jinému z nedbalosti ublíží na zdraví. Z pohledu subjektivní stránky postačí ke spáchání tohoto přestupku zavinění z nedbalosti. Při úmyslném zavinění by se jednalo o přestupek podle § 49 odst. 1, písm. c) „přestupkového zákona“. Objektem přestupku je zdraví člověka, hmotným předmětem přestupku je živý člověk. Jedná se však o takovou formu ublížení na zdraví, která je stále přestupkem. V praxi se jedná o přestupky, které pachatel zaviní při dopravní nehodě, při které došlo k drobnému zranění. Jinak se to týká přestupků, kde dojde ke zranění následkem volně pobíhajícího zvířete, nejčastěji psem.

7.3 Přestupek podle § 49 odst. 1 písm. c)

Přestupku podle § 49 odst. 1 písm. c) „přestupkového zákona“ se dopustí ten, kdo úmyslně naruší občanské soužití vyhrožováním újmou na zdraví, drobným ublížením na zdraví, nepravdivým obviněním z přestupku, schválnostmi nebo jiným hrubým jednáním. Z pohledu subjektivní stránky je ke spáchání tohoto přestupku požadováno zavinění ve formě úmyslu.

Vyhrožování újmou na zdraví je takový projev pachatele, jehož následkem by bylo ublížení na zdraví v případě, že by byly výhrůžky naplněny. Toto ustanovení dále nestanoví další podmínky, jakou formu má výhrůžka mít. Nejčastěji je to verbální projev, ale může být ve formě písemné, sms zprávy, gesta a dále může být uskutečněna před poškozenou osobou nebo bez její přítomnosti.

Drobné ublížení na zdraví je pojem neurčitý, je třeba ho vysvětlovat individuálně s ohledem na veškeré zjištěné skutečnosti, tedy délku pracovní neschopnosti nebo délku doby omezení v běžném způsobu života.

Nepravdivé obvinění z přestupku je jednání, kterým pachatel jiného neoprávněně obviní z přestupku. Pachatel takového jednání si musí být vědom, že jeho

obvinění je způsobilé přivodit postih konkrétní osoby za přestupek. Při prošetřování takového skutku je třeba zjistit, zda pachatel označil jinou osobu s úmyslem přivodit jí stíhání za přestupek, nebo zda pouze vyřkl domněnku k pachateli přestupku. V praxi se to pak může týkat výpovědi obviněného z přestupku, který se snaží bránit a přenáší vinu na jinou osobu.

Schválnost je neurčitý pojem, který není v našem právním řádu specifikován. Při vysvětlení pojmu můžeme vycházet ze synonyma slova schválně, kterými jsou slova záměrně, nebo vědomě. Schválností bude pak jednání, které není samo o sobě protiprávní, avšak pachatel tímto jednáním záměrně narušuje občanské soužití s vědomím, že poškozené jeho jednání poškodí nebo jinak pobouří.

Jiné hrubé jednání je takové jednání, které hrubě narušuje občanské soužití a není výslovně uvedeno v předchozích ustanoveních. Nejvíce se jedná o schválnosti, které poškozeného omezují při výkonu jeho běžných činností. Páchány jsou nejčastěji mezi rodinnými příslušníky a mezi sousedy. Jiným hrubým jednáním je prakticky cokoliv, co lze kvalifikovat jako přestupek proti občanskému soužití a co není výslovně uvedeno ve skutkové podstatě.

7.4 Přestupek podle § 49 odst. 1 písm. d)

Přestupku podle § 49 odst. 1 písm. d) „přestupkového zákona“ se odpustí ten, kdo omezuje nebo znemožňuje příslušníku národnostní menšiny výkon práv příslušníků národnostních menšin. Ke spáchání tohoto přestupku postačí spáchání zavinění ve formě nedbalosti. Jedná se o méně často se vyskytující přestupek. Práva národnostních menšin jsou uvedena v hlavě druhé menšinového zákona.

7.5 Přestupek podle § 49 odst. 1 písm. e)

Přestupku podle § 49 odst. 1 písm. e) „přestupkového zákona“ se dopustí ten, kdo působí jinému újmu pro jeho příslušnost k národnostní menšině nebo pro jeho etnický původ, pro jeho rasu, barvu pleti, pohlaví, sexuální orientaci, jazyk, víru, nebo náboženství, pro jeho politické nebo jiné smýšlení, členství nebo činnost v politických stranách nebo politických hnutích, odborových organizacích nebo jiných sdruženích, pro jeho sociální původ, majetek, rod, zdravotní stav anebo pro jeho stav manželský

nebo rodinný. Ke spáchání tohoto přestupku postačí opět zavinění ve formě nedbalosti, přičemž ze samotného znění tohoto ustanovení vyplývá, že pachateli musí být o poškozeném býti známa některá z uvedených skutečností, pro kterou mu újmu způsobuje. V praxi se zpracovatel s přestupkem uvedeným pod písmenem e) a d) „přestupkového zákona“ nesetkal.

8 PRAKTICKÉ PŘÍKLADY

V této kapitole jsou uvedené příklady z praxe, kde jsou uvedeny jednotlivé případy návrhového přestupku od prvotního oznámení na Policii České republiky, základní šetření policejního orgánu až po rozhodnutí správního orgánu podle jednotlivých ustanovení zákona o přestupcích a správního řádu. V uvedených příkladech budou účastníci přestupkového řízení a čísla spisů a rozhodnutí anonymizovány.

8.1 Příklad č. 1

První příklad bude zaměřen na přestupek proti majetku podle § 50 odst. 1 písm. a) „přestupkového zákona“, který v původním znění není návrhovým přestupkem, ale pokud je spáchán mezi osobami blízkými nebo osobami ve vztahu příbuzenském, tak se návrhovým přestupkem stává.

Dne 4. 8. 2014 v 13:40 hodin telefonicky oznámila na Místní oddělení policie Strašnice, Praha 10, ul. V Zátocce č. 1, paní Monika R. poškození pneumatik u svého motorového vozidla tovární značky Fiat, ke kterému došlo na ulici Sečská u č. p. 11, v Praze 10. Na místo činu se v 14:00 hodin dostavil policista. Paní Moniku R. řádně poučil podle ustanovení „přestupkového zákona“ a následně jí k věci vytěžil. Ta k věci dále uvedla, že vozidlo parkuje na uvedeném místě nebo poblíž každý den. Dnešního dne kolem 08.00 hodiny, když přišla k vozidlu, tak zjistila, že jí neznámý pachatel u výše uvedeného vozidla Fiat nezjištěným předmětem propíchal obě zadní a pravou přední pneumatiku zn. Kleber, rozměr 196/65 R15, stáří 2 roky, letní dezén, čímž jí způsobil škodu ve výši 3.000,- Kč na poškození. Dále uvedla, že za stěračem našla nepodepsaný vzkaz, ve kterém stálo „včera v noci Vám propíchal chlap kolem 30 let pneumatiky u vozidla, přijel v červené Felicii a měl delší tmavší vlasy“. Následně jí na ulici zastavil muž, kterého zná od vidění a který bydlí v protějším domě a ten se jí zeptal, zda obdržela vzkaz, který měla za stěračem. Při rozhovoru jí předal další papír, kde byla napsána registrační značka vozidla, ve kterém jel pachatel, kterého viděl z balkonu svého bytu. Mělo by se jednat o vozidlo tovární značky Škodu Felicia, rz 3AT 8756, červené barvy. Dále jí řekl, že k propíchnutí pneumatik došlo dne 4. 8. 2014 v době od 00:15 do 00:30 hodin a popsal jí pachatele. Policista provedl lustraci

registrační značky a zjistil, že žádná taková neexistuje. Paní Monika R. uvedla, že nemá na nikoho podezření, ale jediného koho zná ze svého okolí a má „červenou Felicii“ je její bývalý přítel pan Jiří B., se kterým se v současné době rozchází. Pan Jiří B., má podle vyjádření Moniky R. občasné zkraty v chování.

Policista provedl na místě za přítomnosti oznamovatelky fotodokumentaci a ohledání místa činu. Pohledem na vozidlo bylo vidět, že má prázdné obě zadní a pravou přední pneumatiku. Na všech třech poškozených pneumatikách zn. Kleber o rozměru 195/65 R15 je patrná díra o délce 2 cm, která se nachází boku pneumatik.

Takto přijaté oznámení bylo policistou po návratu z místa činu zadokumentováno v informačním systému ETR, kde byly uvedeny všechny skutečnosti a přiloženy fotografie z místa činu. Po ukončení služby byl spisový materiál předán služebnímu funkcionáři a ten po nastudování spisu zadal pokyny a spisový materiál byl přidělen konkrétnímu zpracovateli. Podle zjištěného poznatku, že by se mohlo jednat o bývalého přítele poškozené, byl tento dne 5. 8. 2014 podle § 61 odst. 1 „zákona o Policii ČR“ předvolán k podání vysvětlení. Pan Jiří B. se dne 11. 8. 2014 dostavil na MOP Strašnice k podání vysvětlení. Před samotným podáním vysvětlení byl nejprve policistou řádně poučen, poučení porozuměl a k věci uvedl, že se dne 11. 8. 2014 dostavil k podání vysvětlení ve věci poškození pneumatik u vozidla tovární značky Fiat, jehož majitelkou je jeho bývalá přítelkyně. Policista se podezřelého dotazoval, zda propíchal tři pneumatiky u výše uvedeného vozidla, přičemž podezřelý rovnou uvedl, „ano skutečně jsem to udělal já, dne 4. 8. 2014 někdy po půlnoci jsem jel se svým vozidlem tovární značky Škoda Felicia, červené barvy do ulice Sečská v Praze 10, jelikož vím, že zde parkuje bývalá přítelkyně, její vozidlo jsem našel téměř u konce ulice Sečská a moje vozidlo jsem zaparkoval opodál ve směru jízdy. Vystoupil jsem z vozidla a propíchl jsem levou zadní pneumatiku. Pak jsem z místa odjel a ještě dvakrát se tam vrátil a propíchl ještě dvě pneumatiky. Jakým způsobem jsme to provedl, uvádět nebudu. Ke skutku mě vedly neshody s bývalou přítelkyní paní Monikou R. a také to, že jsem měl psychicky náročný den v zaměstnání. Celé věci upřímně lituji a беру si z ní ponaučení a slibuji, že se to už nikdy nebude opakovat. Jsem ochoten uhradit způsobenou škodu. To je vše co k věci uvádím a zároveň jsem poučen o tom, že tento spisový materiál bude oznámen správnímu orgánu Úřadu městské části Praha 10, Vršovická 68, kde bude zahájeno správní řízení.“

Vzhledem k doznání pana Jiřího byl dne 11. 8. 2014 přestupek podle § 58 odst. 1 „přestupkového zákona“ oznámen správnímu orgánu pro Prahu 10, odboru občansko-správnímu pro podezření ze spáchání přestupku podle § 50 odst. 1 písm. a) „přestupkového zákona“. Před postoupením spisu byla poškozené poučena formou úředního záznamu o návrhovém přestupku podle § 68 „přestupkového zákona“, zejména o podmínkách podání návrhu. Dále byla vyrozuměna podle § 58 odst. 4 „přestupkového zákona“ o oznámení přestupku příslušnému správnímu orgánu.

Dne 14. 9. 2014 byl předvolán odborem občansko-správním úřadu městské části pro Prahu 10 pan Jiří k podání vysvětlení podle § 60 odst. 1 „přestupkového zákona“. Po zákonném poučení se podezřelý opět doznal, přičemž uvedl, že pneumatiky propíchal kapesním nožikem. Svého jednání se dopustil ze vzteku ke své bývalé přítelkyni. Dále uvedl, že se své bývalé přítelkyni již omluvil a dne 11. 9. 2014 jí uhradil vzniklou škodu poukázáním částky 3.000,-Kč na její účet složený v pobočce banky v Praze 10. Ke své obhajobě uvedl, že se nikdy žádného přestupku nedopustil, nemá nikde žádný záznam a toto je jeho první selhání. Dále uvedl, že si je vědom přestupku, který mu je kladen za vinu a je ochoten zaplatit pokutu v blokovém řízení ve výši 1.000,-Kč, ke které přistupuje dobrovolně a je si vědom, že proti blokové pokutě se nelze odvolat.

Tento případ byl tedy zdárně a v celkem krátké době od prvotního oznámení vyřešen. Velkou měrou ke zdárnému vyřešení případu přispěla práce jak policisty konajícího prvotní úkony na místě činu tak policisty, který věc vyšetřoval, kterému se pan Jiří při podání vysvětlení doznal.

8.2 Příklad č. 2

Druhý případ se týká návrhového přestupku proti občanskému soužití podle § 49 odst. 1 písm. c) „přestupkového zákona“, který spáchán mezi osobami blízkými.

Dne 11. 7. 2014 v 09:50 hodin bylo operačním důstojníkem prostřednictvím informačního systému Maják 158 oznámeno na Místní oddělení policie Strašnice, Praha 10, ul. V Zátočce č. 1, že v ul. Krupská č. 1760/26, Praha 10, mělo dojít ke "rvačce" v bytě. Hlídka Místního oddělení policie Strašnice dorazila na výše uvedenou adresu dne 11. 7. 2014 v 09:55 hodin, před domem se nacházel oznamovatel a svědek celé události, později ztotožněný jako pan Jozef. Ten hlídce sdělil, že chodí pravidelně

venčit psa pí. Jiřiny H., která bydlí ve druhém patře domu, na výše uvedené adrese Krupská č. 1760/26, Praha 10. Toho dne u ní v bytě viděl, jak jí napadnul její syn p. Jaroslav H. a to tak, že ji měl udeřit dlaní do oblasti krku, následkem čehož pí. Jiřina H. upadla na zem a zůstala ležet na zemi, a proto zavolal policii. Hlídka se vydala společně s oznamovatelem do bytu ve 2. patře. Dveře bytu byly uzavřeny, za dveřmi byl slyšet štěkot psa a ženský hlas, po určité době a výzvách ze strany hlídky Policie ČR se dveře bytu otevřely. Hned vedle dveří na chodbě bytu seděla na podlaze žena, později ztotožněná jako Jiřina H. a ta hlídce sdělila, že jí napadnul její opilý syn, později ztotožněný jako Jaroslav H. Pí. Jiřina H. hlídce dále sdělila, že její syn je alkoholik a že se hádali právě kvůli alkoholu. Při slovní rozeprě do ní měl její syn strčit tak, až upadla na zem a nemohla se zvednout, dále si uvedená stěžovala na bolest v oblasti levé kyčle. Z tohoto důvodu hlídka přivolala na místo RZS č. 222, ale pí. Jiřina H. odmítla odvoz do zdravotnického zařízení k vyšetření s tím, že jí nic není. Pan Jaroslav H. při příchodu hlídky Policie ČR spal ve vedlejší místnosti, poté kdy byl hlídkou probuzen, se nebyl schopen k celé věci vyjádřit a nesrozumitelně artikuloval a byl z něj silně cítit zápach alkoholu. Výše uvedeným jednáním byl p. Jaroslav H. podezřelý ze spáchání přestupku proti občanskému soužití podle § 49 odst. 1 písm. c) „přestupkové zákona“.

Vzhledem k tomu, že jevil známky opilosti, vyzvala jej hlídka k podrobení se orientační dechové zkoušce na přístroji Dräger č. ARZM-0565, s čímž muž souhlasil. Dne 11. 7. 2014 v 10:27 hodin byla provedena dechová zkouška č. 04435 s pozitivním výsledkem 2,13 promile alkoholu v dechu. Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem a tomu, že hrozila důvodná obava, že p. Jaroslav H. bude v protiprávním jednání pokračovat, hlídka uvedeného zajistila dle § 26 odst. písm. f) „zákona o Policii ČR“ a tím jej omezila na osobní svobodě dne 11. 7. 2014 v 10:28 hodin. P. Jaroslav H. byl bezprostředně po omezení osobní svobody na místě poučen o svých právech a povinnostech, jakož i o dalším postupu. Při započetí eskorty osoby začal p. Jaroslav H. sedící na posteli v pokoji klášteru nejprve pasivní a poté aktivní odpor a to tím, že i přes četné výzvy a poučení odmítal uposlechnout pokynů zakročující hlídky, vedoucí k eskortování osoby na MOP Strašnice. Pprap. Fojta vyzval p. Jaroslava H. slovy: "Jménem zákona Vás vyzývám, abyste dbal mých pokynů, vstaňte z postele, budete eskortován na MOP Strašnice, pokud neuposlechnete, bude proti Vám použito donucovacích prostředků." Na toto p. Jaroslav H. nereagoval a kýval hlavou na znamení nesouhlasu. Z tohoto důvodu v souladu s § 53 odst. 1 „zákona o Policii ČR“ užíli dne 11. 7. 2014 v 10:28 hodin pprap. Fojta proti p. Jaroslavovi H. hmaty a chvaty podle

§ 52 písm. a) „zákonu o Policii ČR“ a to páku na levé předloktí a pprap. Kobliha také hmaty

a chvaty podle § 52 písm. a) „zákonu o Policii ČR“ a to páku na pravé předloktí, čímž osobu svedli na zem. Na zemi se p. Jaroslav H. snažil pprap. Fojtovi a pprap. Koblihovi velmi agresivně vysmeknout a proto pprap. Fojta užil v souladu s ustanovením § 52 písm. p) „zákonu o Policii ČR“ pouta, čímž překonal aktivní odpor p. Jaroslava. Při použití donucovacích prostředků nedošlo ke zranění p. Jaroslava, ani ke zranění policistů. O použití donucovacích prostředků byl vyrozuměn vedoucí pracovník a to dne 11. 7. 2014 v 10:30 hodin. Poté byl p. Jaroslav H. převezen na MOP Strašnice, kde byl v nezraněném stavu předán dozorčí službě MOP Strašnice, k dalším úkonům, dne 11. 7. 2014 v 12:30 hodin.

Pí. Jiřina H. byla hlídkou Policie ČR na místě řádně poučena a to zejména o problematice návrhového deliktu, podle § 68 odst. 1 „přestupkového zákona“. Pí. Huňáčková hlídce na místě sdělila, že na svého syna p. Huňáčka žádné oznámení ani návrh podávat nechce a nebude. Na místě, v bytě, zůstal s poškozenou pí. Jiřinou H. i její známý, svědek a oznamovatel celé věci, p. Jozef, pro případnou pomoc. Při odchodu hlídky Policie ČR z místa nejevila pí. Jiřina H. viditelné známky zranění a pohybovala se bez problémů. Ze strany zakročující hlídky, nevznikla žádná újma na zdraví, žádná škoda na majetku a k celé věci byl sepsán tento úřední záznam, úřední záznam o zajištění, které se předávají společně s výtiskem dechové zkoušky, dozorčí službě MOP Strašnice k dalším opatřením. Vzhledem k podnapilosti pana Jaroslav H. nebylo možné provést jeho podání vysvětlení. Z tohoto důvodu mu byla předána výzva k podání vysvětlení podle § 61 odst. 1 „zákonu o Policii ČR“ na den 14. 7. 2014. Spisový materiál byl zaevidován v systému ETR a po ukončení služby byl předán vedoucímu pracovníkovi. Ten po prostudování spisového materiálu uložil pokyny a spisový materiál přidělil zpracovateli. Dne 14. 7. 2014 v 10:30 hodin se pan Jaroslav H. dostavil na MOP Strašnice a byl s ním sepsán úřední záznam o podaném vysvětlení podle § 61 odst. 1 „zákonu o Policii ČR“. Před sepsáním úředního záznamu o podaném vysvětlení byl uvedený řádně poučen. Po poučení uvedl, že svojí matkou žije v jednom společném bytě v Praze 10, ul. Krupská č. p. 26, v druhém patře. Je to byt o velikosti 2+1. Žije s ní ve společné domácnosti již třetím rokem. Pomáhá jí s nákupem a s tím, co je potřeba. Matce je 89 let a je téměř slepá a má problémy s hybností. Při chůzi se velmi špatně pohybuje a používá hole, tudíž stačí málo a upadne. Je pravdou, že se matkou občas pohádám kvůli alkoholu. Piju víno a to dvakrát týdně. V současné době jsem bez

zaměstnání, občas chodím na nějaké brigády. Závislý na alkoholu jsem částečně. Nikdy jsem se s alkoholismem neléčil. Uvedeného dne 11. 7. 2014 kolem 09.30 hodiny jsme se s matkou doma pohádali, bylo to opět kvůli mému pití alkoholu. Když jsem kolem matky procházel v naší předsíni, tak jsem vzhledem k rozčílení prošel rychleji a o matku jsem svým pravým bokem zavadil. A vzhledem k tomu, že matka již neudrží a nemá žádnou stabilitu, tak po tomto zadrhnutí upadla na kliku vchodových dveří a proto zakřičela bolestí. Po té, co matka zakřičela, tak jsem jí pomohl vstát a odvedl jsem jí do kuchyně. Mezitím pan Jozef zavolał policii, jelikož nevěděl co se děje. Pan Jozef byl v momentě, kdy matka upadla u nás, ale byl v pokoji a připravoval psa na venčení, tudíž nemohl vidět, co se stalo. Pak na místo přijela Policie ČR a záchranka. Matka se nechtěla nechat odvést s tím, že si myslela, že je v pořádku. Chtěl bych uvést, že to bylo nechtěně, matku jsem v žádném případě nestrčil úmyslně. Bohužel jsem o ní v rozčílení zavadil a ona spadla. Matku jsem nikdy v minulosti nenapadl, i když přiznávám, že se občas pohádáme kvůli alkoholu. To je vše co mohu uvést.

Policie ČR v rámci šetření přestupku provedla v domě šetření a nebyly zjištěny poznatky, že by takovéto jednání probíhalo opakovaně. Dále bylo prověřeno, zda v této rodině nedochází k domácí násilí, kdy toto bylo také vyloučeno. Přestupkové jednání bylo dne 21. 7. 2014 podle ustanovení § 58 odst. 1 přestupkového zákona oznámeno správnímu orgánu pro Prahu 10, odboru občansko-správnímu. O oznámení přestupku byla písemně vyrozuměna poškozená podle ustanovení § 58 odst. 4 „přestupkového zákona“.

Dne 13. 10. 2015 bylo správním orgánem oznámení přestupku podle ustanovení § 66 odst. 3 písm. a) „přestupkového zákona“ odloženo, jelikož zjištěné skutečnosti neodůvodňují zahájení řízení o přestupku, neboť v zákonné lhůtě nebyl podán návrh na jeho projednání podle ustanovení § 68 odst. 2 „přestupkového zákona“. Tímto způsobem je ukončena naprostá většina návrhových přestupků, neboť není v zákonné lhůtě podán návrh.

8.3 Příklad č. 3

Třetí příklad se týká přestupku proti občanskému soužití podle § 49 odst. 1 písm. a) „přestupkového zákona“, který je návrhovým vždy.

Dne 1. 12. 2015 oznámila osobně na Místní oddělení policie Strašnice, Praha 10, ul. V Zátočce č. 1 paní Blanka L. přestupkové jednání a to urážky na cti, kterého se dopustil její bývalý přítel pan Martin Ř., tím, že dne 12. 11. 2015 v 09:22 hodin odeslal na mobilní telefon paní Blanky L. z blíže nezjištěného místa sms zprávu ze svého telefonního čísla, ve které jí označil za magora.

Dozorčí služba MOP Strašnice paní Blanku L. nejprve řádně poučil ve smyslu § 61 odst. 1 „zákona o Policii ČR“ a zejména jí poučil ve smyslu návrhového přestupku podle § 68 „přestupkového zákona“, kdy jí bylo sděleno, tento přestupek se projednává vždy jen na návrh postižené osoby, jejího zákonného zástupce nebo opatrovníka. Návrh musí podat na příslušném správním orgánu, což je odbor občansko-správní pro Prahu 10 a to nejpozději do tří měsíců ode dne, kdy se navrhovatel o přestupku dozvěděl. Při podání návrhu musí nahradit náklady spojené s projednáváním přestupku, které činí 1.000,-Kč. Po tomto poučení paní Blanka L. podala ke skutku vysvětlení formou úředního záznamu o podání vysvětlení podle § 61 odst. 1 „zákona o Policii ČR“. V podání vysvětlení označila za pachatele jejího bývalého přítele pana Martina Ř.

Vzhledem k uvedeným skutečnostem, kdy je známa skutková podstata přestupku, všechny okolnosti jednání a pachatel přestupku není třeba policií dalších úkonů a přestupek byl následujícího dne 2. 12. 2015 oznámen podle § 58 odst. 1 „přestupkového zákona“ správnímu orgánu pro Prahu 10.

Správní orgán svolal dne 7. 1. 2016 ústní jednání, kdy přizval jak navrhovatelku paní Blanku L. tak obviněného Martina Ř. Ústní jednání bylo zahájeno v 09:00 hodin. V první řadě proběhlo správním orgánem poučení obviněného zejména podle § 73 odst. 1 „přestupkového zákona“ a podle §§ 36, 38, 52 správního řádu. Navrhovatelka byla poučena zejména ve smyslu §§ 36, 52 správního řádu. Poučení obě zúčastněné strany porozuměli a proběhlo seznámení účastníků se spisovou dokumentací. Před samotným vyjádřením obviněného a navrhovatelky se správní orgán obrátil na obviněného a navrhovatelku a dotázal se jich, zda se nechtějí usmířit, pokud jde o jednání, které je předmětem návrhového přestupku. Správní orgán se obrátil na obviněného s dotazem, zda předmětně označení matky svého syna považuje za vhodné, přestože jsou mezi nimi názorové neshody ohledně výchovy nezletilého syna Dominika, kterými se opakovaně zabývají orgány péče o dítě, soud, Policie ČR, správní orgány a další instituce. Současně se správní orgán obrátil na navrhovatelku s dotazem, zda se domnívá, že svým jednáním, kdy opakovaně činí oznámení na otce svého dítěte na policii a podává

návrhy

u správního orgánu, kdy současně usiluje o zamezení styku otce a prarodičů se synem a dále s ohledem na komunikaci přes sms zprávy nezavdává příčiny k tomu, jak obviněný reaguje směrem k ní.

Obviněný uvedl: „chtěl bych se omluvit zde přítomné Blance L. za oslovení, že je magor. Dále uvádím, že jsem slovně urazil Blanku i po 14 dnech znovu v další sms zprávě. Svého jednání lituji a omlouvám se za své hrubé výroky. Dále slibuji, že při komunikaci s matkou svého dítěte se zdržím jakýchkoliv urážek na adresu jmenované. Dále slibuji, že již nebudu při oslovení používat výrazy magor nebo mega nebo velká ve spojení se jménem své bývalé přítelkyně.“

Navrhovatelka uvedla: „Nepřijímám omluvu, protože se domnívám, že urážky budou pokračovat nejen ve vztahu k mé osobě, ale i ve vztahu k mým rodičům.“

Po zákonném poučení a po seznámení s předmětným jednáním navrhovatelka a obviněný uvedli.

Obviněný: Po seznámení s obsahem sms zpráv uvádím, že tyto jsem skutečně psal své přítelkyni. Oslovení magor jsem užil poté, kdy v předchozí sms zprávě uvedla, abych se staral o to, aby Domča nebyl od mých rodičů stále fyzicky týrán. Dále bych chtěl uvést, že jsem užil výše uvedeného oslovení z toho důvodu, že mě neustále lživě napadá a podává na mě a mou rodinu oznámení na policii, u správního orgánu, u všech lékařů uvádí, že byl Dominik přítomen fyzickému napadení, ač to není pravda. Dále uvádí, že jsem jí vyhodil z bytu, což není pravda. Rovněž před správním orgánem uvádí, že já nebo moje rodina fyzický týrá mého syna, což se nikdy neprokázalo. Dále mě sleduje před školkou, kdy jedná v rozporu s opatřením, kdy navštěvuje opakovaně školku v době předání nezletilého, kdy ho vyzvedávám já nebo ho dávám do školky. Snaží se kontaktovat mojí současnou přítelkyni v místě bydliště nebo zaměstnání. Dále jsem z její strany obtěžován obrovským množstvím telefonátů a urážlivých sms zpráv. Svě tvrzení dokládám listinnými důkazy, které zakládám do spisu.

Navrhovatelka: Popírám, že bych sledovala jeho stávající přítelkyni. Popírám, že bych sledovala na dvoře školky mého bývalého přítele při předávání syna Dominika. Na dotaz správního orgánu, zda s výjimkou sms zprávy ze dne 12. 11. 2015 mám k dispozici i jinou sms zprávu, ve které by mě urážel, uvádím, že ne, ale ve zprávách mě oslovuje mega velká Blanka, což se mi nelíbí. Myslím si totiž, že tím myslí něco

vulgárního. Pan Martin Ř. několikrát slíbil na sociálce na Praze 10, že mě již vulgárně urážet, ale to nedodržel. Bohužel tento slib není nikde zaprotokolovaný.

Před ukončením ústního jednání se správní orgán obrátil opětovně na obviněného a na navrhovatelku a dotázal se jich, zda se nechtějí usmířit, pokud jde o jednání, které je předmětem návrhového přestupku.

Navrhovatelka: Přistupuji na smír s tím, že pokud by mě ještě jednou obviněný slovně urazil, budu požadovat jeho potrestání a na smír již nepřistoupím.

Obviněný: Mohu slíbit, že se to již opakovat nebude a jsem si vědom případných následků. S ohledem na smír, nebudu řešit sms zprávy a volání, které mě obtěžovaly. Požaduji, aby ze strany matky bylo respektováno doporučení odboru péče o dítě.

Při ústním jednání mezi navrhovatelkou a obviněným byl uzavřen smír, při kterém se obviněný osobně omluvil navrhovatelce. Po uzavření smíru za stanovených podmínek, oba účastníci řízení berou na vědomí, že řízení ve věci přestupku proti občanskému soužití, urážka na cti, se podle ustanovení § 76 odst. 1 písm. k) „přestupkového zákona“ zastavuje.

9 APLIKACE VÝZKUMNÉHO ŠETŘENÍ NA ÚŘADU MĚSTSKÉ ČÁSTI PRO PRAHU 10

V rámci bakalářské práce bylo dne 18. 3. 2016 aplikováno výzkumné šetření na úřadu městské části pro Prahu 10 u správního orgánu, odboru občansko-správním. Při šetření byla provedena metoda volného rozhovoru s jednotlivými pověřenými úředními osobami tohoto odboru, které přestupky projednávají či provádějí statistickou agendu přestupků. Byl zde vznesen i dotaz na výsledky šetření správního orgánu ke konkrétním případům, které byly uvedené v přechozí kapitole. Rozhovor byl zvolen z důvodu navázání osobního kontaktu, který bude nápomocen v další spolupráci a také z důvodu zpětné vazby. Zpětná vazba mezi Policií ČR a správním orgánem je slabším článkem součinnosti. Policejní orgán, pokud nevznese z vlastní iniciativy dotaz na rozhodnutí v prověřované věci, tak nemá možnost výsledek šetření zjistit. Výsledek šetření správního orgánu by byl velmi nápomocen např. u recidivy přestupců. Cílem rozhovoru bylo zjistit chyby policejního orgánu při zpracovávání a prověřování přestupků v rámci místní příslušnosti, dále míru úspěšnosti vyřízení návrhových přestupků a také statistické údaje za rok 2015. Rozhovor byl proveden s Josefem Dologem a Petrem Švejdou a s vedoucím referátu přestupků panem Martin Dušákem.⁴⁶ Při dotazování na nedostatky u přestupků, které policejní orgán oznamuje, bylo sděleno, že v rámci administrativního sdělení je vše v pořádku, oznámení obsahují všechny náležitosti jako je místo spáchání a čas, podrobný popis skutku, podezřelou a poškozenou osobu a kontakty na ně. Naopak berou jako za zbytečné několik po sobě jdoucích úředních záznamů o jednotlivých úkonech, přičemž by stačil jeden souhrnný úřední záznam. Některé dílčí úřední záznamy, kde policejní orgán uvede, že se nemůže podezřelé osobě telefonicky dovolat, jsou pro následné přestupkové řízení zbytečné. Co se týče procesních úkonů tak byly shledány nedostatky v zajištění důkazů a chyby u prvotních úkonů. Jako podstatný problém byla shledána absence ohledání místa činu a fotodokumentace u návrhových přestupků a u přestupků proti občanskému soužití, kdy dojde k napadení mezi osobami. Jednak chybí ohledání místa činu např. při napadení v bytě a dále chybí fotodokumentace poranění obětí. Absenci fotodokumentace oběti se však podařilo eliminovat, takže k tomu dochází minimálně. Fotodokumentace a ohledání místa činu je jedním z faktorů, které přispějí správnímu

⁴⁶ Rozhovor s panem Ing. Josefem Dologem, Bc. Petrem Švejdou a Ing. Martinem Dušákem, pověřené úřední osoby odboru občansko-správního v Praze 10, ze dne 18. 3. 2016.

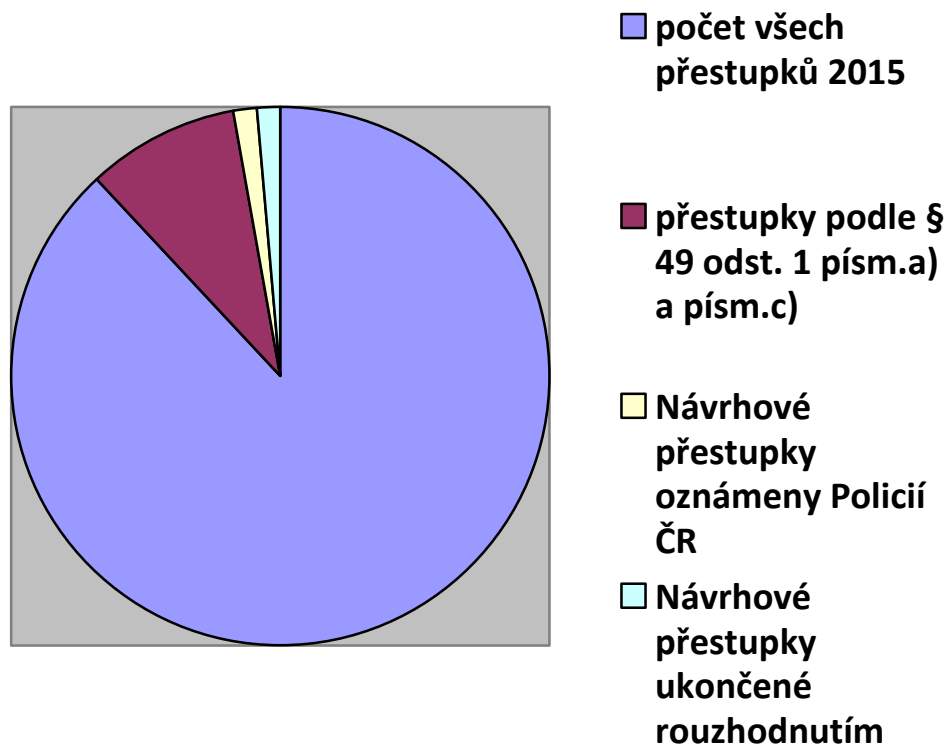
orgánu udělat si představu o rozsahu a charakteru spáchaného přestupku. Jako další a velmi podstatnou věc uvedli dotazovaní oznámení přestupků u neuposlechnutí výzvy, kdy jsou policisté vysláni na přestupek proti občanskému soužití doma v bytě mezi osobami blízkými, kdy jejich neshody vyřeší na místě, ale podezřelý neuposlechne výzvy policisty a ten je následně předveden na Místní oddělení policie ČR. Policista pak sepiše úřední záznam, kde řeší pouze neuposlechnutí výzvy a tento přestupek je pak následně oznámen správnímu orgánu. Ten při řešení věci zjistí, že došlo také k přestupku proti občanskému soužití, který musí z úřední povinnosti projednávat, ale nemá k němu absolutně žádný důkazní prostředek a takové řízení je pak velmi obtížené.

V rámci návrhových přestupků byly zjištěny nedostatky při poučování poškozených osob o tom, že musí podat u správního orgánu návrh na projednání věci. Zde není jednoznačné, jestli je to chyba policejního orgánu nebo poškozené osoby, která špatně pochopí způsob podání návrhu. Vzhledem k tomu, že osoba z pravidla jedno poučení o návrhovém přestupku dostává a má zde uvedeny všechny náležitosti ve věci podání návrhu, bude chyba spíše u této osoby než u policejního orgánu. Příčinou bývá vyhrocená situace na místě činu a poučovaná osoba následně zapomene na svojí povinnost a spoléhá na to, že věc již řeší policejní orgán. Z tohoto důvodu je naprostá většina návrhových přestupků pro nepodání návrhu v zákonné lhůtě odložena. Pracovníci správního orgánu uvedli, že pokud je jim oznámen návrhový přestupek, tak z vlastní iniciativy kontaktují poškozenou osobu a dotazují se, jestli správně pochopila princip podání návrhu a případně jí v této záležitosti poskytnou součinnost.

10 STATISTICKÉ ÚDAJE Z ÚŘADU MĚSTSKÉ ČÁSTI PRO PRAHU 10

Pověřenou úřední osobou správního orgánu pro Prahu 10, odboru občansko-správního vedoucím referátu rejstříku přestupků byly na základě podané žádosti podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím byly pro účely této práce zajištěny a poskytnuty statistické ukazatele k řízení o přestupcích, ke kterým došlo na území celé Prahy 10 v roce 2015. Na základě těchto údajů bylo zjištěno, že v roce 2015 bylo správním orgánem vyřízeno 1398 přestupků. Z tohoto celkového počtu se jednalo o 147 případů přestupků podle § 49 odst. 1 písm. a) a c) „přestupkového zákona“. Z toho bylo 140 případů oznámeno policejním orgánem a zbylých 7 případů bylo oznámeno přímo u správního orgánu. Zahájeno bylo 22 návrhových přestupků, z toho pouze 2 byly ukončeny rozhodnutím. U zbylých nebyl v zákonem stanovené lhůtě uplatněn návrh a přestupky byly odloženy.

Graf č. 1⁴⁷

⁴⁷ Graf znázorňující jednotlivé přestupky v roce 2015.

ZÁVĚR

Bakalářská práce širěji vymezuje základní pojmosloví a východiska zkoumané oblasti a objasňuje legislativní východiska. V užším aspektu reflektuje konkrétní součinnostní vztahy místně a věcně příslušného policejního orgánu se správním orgánem tedy policejního orgánu Místního oddělení policie Strašnice v Praze 10, ul. V zátočce č. 1 a správního orgánu úřadu městské části pro Prahu 10, odboru občansko-správního v Praze 10, ul. Vršovická č. 68. Práce je členěna do osmi kapitol. Poslední dvě kapitoly obsahují odbornou část práce, kde jsou uvedené příklady a výstupy řešené problematiky. Závěrečná část bude obsahovat shrnutí každé z kapitol.

V první kapitole jsou specifikovány a v teoretické rovině vymezeny jednotlivé pojmy, které se dané problematiky týkají. Pro účely práce zpracovatel jednotlivé pojmy vymezil a popsal.

Druhá kapitola pojednává o struktuře kooperujících orgánů, tedy struktuře policejního orgánu a občansko-správního orgánu. Pro lepší vhled je zde detailně popsána a charakterizována struktura policejního orgánu od zařazení v celopražském systému, dále na úrovni obvodního ředitelství Prahy IV. Je zde popsána působnost a příslušnost celého obvodního ředitelství pro Prahu IV, plocha území, na kterém působí, hustota obyvatel, počet trestných činů na jednoho obyvatele v působnosti ředitelství. Je zde dále uveden vrcholný management tohoto ředitelství. V rámci konkretizace policejního orgánu Místního oddělení policie Strašnice v Praze 10 je zde pohled do historie umístění tohoto oddělení v historické budově, která je už několik generací dominantou této pražské čtvrti. Historická budova místního oddělení je ojedinělá taktéž v rámci všech Krajských ředitelství policie ČR vůbec. Pro účely bakalářské práce je zakomponována fotografie. V kapitole je podrobně popsána skladba Místního oddělení policie ČR od vedoucího funkcionáře, po vrchní inspektory, územní zpracovatele, dozorcí a hlídkovou službu, která zajišťuje nepřetržitý chod a výkon služby v daném územní.

V této kapitole je popsán správní orgán, konkrétně odbor občansko-správního Úřadu městské části pro Prahu 10. Pro lepší vhled je opět zakomponována fotografie budovy, je zde popsáno umístění a struktura v širším pojetí. Je zde popsána struktura užším pojetím, kde jsou zde uvedeny jednotlivé pověřené úřední osoby funkčně

zařazeny podle katalogu prací jako referenti státní správy a samosprávy na jednotlivých úsecích.

V další kapitole jsou vysvětleny z teoretického hlediska jednotlivé druhy a formy součinnosti mezi policejním a správním orgánem. Jedná se o vymezení součinnosti podle „přestupkového zákona“ a dále podle „zákonu o Policii ČR“ a také podle interního aktu řízení, který nařizuje a ukládá povinnosti policejnímu orgánu v rámci přestupkového řízení. Částečně je zde popsán průběh přestupkového řízení, který stanoví přestupkový zákon.

Následující kapitola se týká přestupků jako takových. Je zde vysvětlen pojem přestupku, znaky a charakteristika a podrobně vysvětlena skutková podstata přestupku.

Šestá a sedmá kapitola práce je zaměřena na konkrétní přestupky, jichž se součinnost týká. Jsou to návrhové přestupky a přestupky proti občanskému soužití. Z teoretického hlediska je zde vysvětleno, co vlastně návrhový přestupek je, taktéž co je přestupek proti občanskému soužití. U klasických přestupků správní orgán postupuje vždy z úřední povinnosti nezávisle na názoru obviněného nebo poškozeného. U návrhových přestupků toto neplatí. O průběhu přestupku rozhoduje navrhovatel, který rozhoduje o tom, jestli bude přestupek projednán a kdykoliv během projednávání může vzít svůj návrh zpět a tím zastavit přestupkové řízení. Je zde stručně popsán návrh na zahájení přestupku, jeho náležitosti a forma a lhůta a paušální poplatek, který je s tím návrhem spojen.

Osmá kapitola je psána z praktického hlediska. Jsou zde uvedeny tři příklady z praxe. V těchto případech je zde názorně a podrobně popsána součinnost, jednotlivé procesní úkony policejního orgánu a potažmo správního orgánu. Příklady se týkají návrhových přestupků a jejich způsobů ukončení u správního orgánu. Osoby a blíže identifikovatelné náležitosti jsou v případech anonymizovány. Příklady obsahují prvotní oznámení na policii, kde jsou popsány základní informace, se kterými policejní orgán pracuje a následně je vyhodnocuje a kvalifikuje. Dané skutečnosti eviduje v informačním systému ETŘ a následně věc předává vedoucímu funkcionáři, který spisový materiál vyhodnocuje, ukládá pokyny a přiděluje jednotlivému zpracovateli. U těchto případů jsou uvedeny výsledky osoby, které jsou nedílnou a hlavní součástí jejich oznámení. Při podrobném výsledku policista částečně osobu navede k uvedení důležitých skutečností a částečně si ověří, zda je výpověď věrohodná. Velkou

roly zde hrají zkušenosti policisty, který výslech provádí. Dále jsou zde vysvětleny jednotlivé úkony při zajišťování důkazů z místa činu a důležitost svědecké výpovědi. Následně policejní orgán přestupek oznámí správnímu orgánu. Oznámení přestupku musí obsahovat všechny náležitosti, čemuž napomáhají základní kriminalistické otázky kdy, kde, jak, proč, čím, proč a za jakým účelem byla věc spáchána. Následuje popis a uvedení jednotlivých úkonů správního orgánu a jejich rozhodnutí. V uvedených příkladech jsou uvedeny vybrané nejčastější způsoby ukončení správního řízení, jako je bloková pokuta, smír a odložení.

Cílem této práce bylo zjistit efektivitu a míru úspěšného ukončení v rámci přestupkového řízení zejména u návrhových přestupků. Po provedeném sběru informací a průzkumu u správního orgánu bylo zjištěno, že naprostá většina návrhových přestupků, které byly policií oznámeny, jsou ukončeny odložením pro nepodání návrhu navrhovatele. V roce 2015 bylo ke správnímu orgánu oznámeno 22 návrhových přestupků a pouze dva byly ukončeny rozhodnutím a ostatní přestupky byly pro nepodání návrhu odloženy. Mluvíme tedy o jednom procentě úspěšnosti tohoto celkem závažného přestupkového jednání. Závažným jednáním je to z pohledu jak účastníků, kdy dochází k zásahu do jejich práv a svobod a často dochází k majetkovým a fyzickým újmám, tak z pohledu procesních úkonů policejního orgánu, kdy je třeba provést řadu procesních opatření, někdy se i omezují osoby na osobní svobodě a jak pro zasahující policisty na místě, tak následně pro zpracovatele, je toto řešení přestupků psychicky a fyzicky náročné, ač mluvíme jen o přestupku. Každý zásah do práv a svobod občanů je vždy velmi citlivé téma.

V závěrečné kapitole byl proveden průzkum na úřadu městské části pro Prahu 10, odboru občansko-správním, kdy pro účely této práce byly poskytnuty statistické údaje o přestupcích a jejich relevantní data, jsou kvantitativně specifikovány. Pro účely práce nebylo třeba uvádět kvantitativní data a způsob ukončení jiných přestupků, jako např. proti majetku, či další rozlišení kdo a jak přestupek spáchal. Zájmově byly reflektovány statistické ukazatele týkající se návrhových přestupků a přestupků proti občanskému soužití, což je předmětem zkoumání bakalářské práce.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Literární zdroje:

1. ČERNÝ, J., JANATA, J. *Veřejný pořádek aneb co trápí starosty*. Praha: Line, 1999, 549 s. ISBN 80-7201-171-5.
2. ČERVENÝ, Z., ŠLAUF, V., TRAUBER, M. *Přestupkové právo: komentář k zákonu včetně textu souvisejících předpisů*. 16. aktualizované vydání podle právního vztahu k 1. 6. 2009. Praha: Linde Praha, 2009, 431 s, ISBN 978-807-2017-684.
3. HORZINKOVÁ, E., NOVOTNÝ, V. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008. 234 s., ISBN 978-80-7380-096-3.
4. HENDRYCH, D. *Správní právo: obecná část*. 7. vydání, Praha: C. H. Beck, 2009, 838 s, ISBN 978-80-7400-049-2.
5. KÁŇA, P. *Základy veřejné správy*. Ostrava: Montanex, 2004. 352 s, ISBN 978-80-7225-319-7.
6. KUČEROVÁ, H., HROZINKOVÁ, E. *Zákon o přestupcích s komentářem a judikaturou*, Praha: Leges, 2011, 480 s, ISBN 978-80-87212-94-3.
7. MACEK, P., FILÁK, A. a kol. *Základy teorie policejné bezpečnostní činnosti*. 1. vyd. Praha: Police history, 2004, 242 s. ISBN 80-86477-21-5.
8. SLÁDEČEK, V. *Obecné správní právo*. 2. vydání, Praha: ASPI, 2009, 464 s, ISBN 978-80-7357-382-9.

9. ŠKODA, J., VAVERA, F., ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 1. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk s.r.o., 2009, 397 s. ISBN 978-80-7380-160-1.
10. VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky s komentářem*, Praha: C. H. Beck, 2009, 442 s, ISBN 878-80-7400-142-0.

Elektronické zdroje

1. O Policii [online] 2015 [cit. 25-12-2015]. Dostupné z <<http://www.policie.cz/clanek/o-nas-policie-ceske-republiky-policie-ceske-republiky.aspx>>.
2. O Policii [online] 2015 [cit. 25-12-2015]. Dostupný z <<http://www.policie.cz/clanek/obvodni-reditelstvi-policie-charakteristika-a-kontakty.aspx> >.
3. O Strašnicích [online] 2015 [cit. 25-12-2015]. Dostupný z <<https://cs.wikipedia.org/wiki/Strasnice> >.
4. Přestupkové oddělení [online] 2015 [cit. 25-12-2015]. Dostupný z <<http://www.praha10.cz/urad-mc/odbory/odbor-obcanskospravni/oddeleni-prestupkove.aspx> >.
5. O Policii [online] 2015 [cit. 27-3-2016]. Dostupné z <<http://www.policie.cz/clanek/prestupky-projednavane-policii-cr.aspx>>.
6. Veřejná správa Online [online] 2016 [cit. 29. 3. 2016]. Dostupné z <<http://www.dvs.cz/clanek.aspx>>.

Legislativní dokumenty

1. ČESKO. Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky (tiskový zákon). In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2008, částka 91, s. 273-274.
2. ČESKO. Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník (tiskový zákon). In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2009, částka 91, s. 298-306.
3. ČESKO. Usnesení č. 2/1993 Listina základních práv a svobod (tiskový zákon). In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1993, částka 1, s. 1-2.
4. ČESKO. Zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu (tiskový zákon). In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2002, částka 6, s. 11.
5. ČESKO. Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (tiskový zákon). In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1990, částka 35, s. 810-820.

Ostatní zdroje

1. POLICIE ČR. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 221, kterým se upravují některé postupy o přestupcích. In *Sbírka interních aktů řízení policejního prezidia České republiky, Česká republika*. 2011, částka 241, s. 1-13.
2. Rozhovor s panem Ing. Josefem Dologem, Bc. Petrem Švejdou a Ing. Martinem Dušákem, pověřené úřední osoby odboru občansko-správního v Praze 10, ze dne 18. 3. 2016.
3. Vlastní zdroj, budova Místního oddělení policie Strašnice, Praha 10.
4. Vlastní zdroj, fotografie budovy Úřadu městské části pro Prahu 10.

SEZNAM ZKRATEK

MOP Strašnice - Místní oddělení policie Strašnice

SMS zpráva – služba krátkých textových zpráv

ETR – informační systém policie (elektronické trestní řízení)